

Přehled činnosti studia DAMÚZA o.s. v roce 2013

Produkční jednotka DAMÚZA

1. Kdo jsme?

2. Cíle a jejich naplnění v roce 2013

3. Přehled činnosti roce 2013

Praha 2013

Studio DAMÚZA, kdo jsme?

Studio DAMÚZA působí na divadelní scéně již od roku 1999. Původně bylo spjato se stejnojmenným prostorem ve středověkém sklepení domu Řetězová 10 na Starém městě. V červnu 2004 o tento prostor DAMÚZA přišla a chvíli hledala svoji tvář mimo jiné jako stálý host divadla Na Zábradlí.

V současné chvíli je Studio DAMÚZA **produkční a producentská jednotka bez stálé scény**, která podporuje vznik nových tvůrčích týmů a objevných neotřelých projektů pro náročného, divadelně vzdělaného diváka hledajícího něco nového. Inscenace se vyznačují propojováním žánrů alternativního, výtvarného a loutkového divadla, hudby a tance.

Od počátku se studio orientovalo především na ambiciózní projekty studentů a čerstvých absolventů DAMU. Této linie se stále držíme a podporujeme ji.

Dramaturgie DAMÚZY se opírá o tři pilíře:

- nové inscenační projekty (inscenace pro dospělé publikum, drobné loutkové pohádky pro děti)
- reprízování a distribuce starších projektů
- projekt VyšeHrátky (vlastní grant)

Organizační struktura o. s.:

Představenstvo:

Předseda o. s. – Jan Bubal

Jednatelka o. s. – Barbora Kalinová

Jednatelka o. s. za projekt VyšeHrátky – Daniela Fialová

Členové o.s.:

Johana Vaňousová

Kristýna Cihlářová

Filip Jevič

K 19.12.2013 se Studio DAMÚZA transformovalo v rámci přímé transformace na obecně prospěšnou společnost. (Zapsáno 15. ledna 2014 v rejstříku obecně prospěšných společností vedeném u Městského soudu v Praze v oddílu O, vložce číslo 1353).

Organizační struktura o.p.s:

Ředitelka o.p.s.: Barbora Kalinová

Správní rada: Jan Bubal, Daniela Fialová, Filip Jevič

Dozorčí rada: Doubravka Svobodová, František Vyskočil, Eva Kurnasová

Zakladatelé: Barbora Kalinová, Daniela Fialová, Jan Bubal

Sídlo a kontaktní adresa :

Studio DAMÚZA, o.p.s.

Karlova 26, 116 65 Praha 1 ČR

IČO: 70099715

info@damuza.cz

776 777 914

Cíle a jejich naplnění v roce 2013

V roce 2013 se studiu DAMÚZA podařilo **udržet nastoupenou cestu k profesionalizaci** své činnosti a doplnit stávající produkční tým o nejschopnější studenty DAMU - Jan Tyl, Zuzana Cajtlerová ad.

Realizovali jsme **5 nových projektů** a Festival VyšeHrátky 2013.

Jelikož studio DAMÚZA nedisponuje vlastní stálou scénou, systematicky pracujeme na **posílení cirkulace a distribuce** vzniklých projektů v Praze i po celé ČR. Navazujeme koprodukční a partnerské spolupráce s divadelními prostory a také budujeme síť spolupracujících organizací (festivaly, kulturní centra, galerie, knihovny ad.), ve kterých můžeme pravidelně uvádět své projekty - zejména představení pro děti.

Dlouhodobým cílem Studia DAMÚZA je **podpora talentovaných mladých umělců** v jejich činnosti zajišťováním produkčního zázemí a servisu. V roce 2013 jsme navázali spolupráci s mladými herci Dominikem Linkou, Annou Schmidtmajerovou, Annou Suchánkovou, Jiřím Konvalinkou a Marií Helebrantovou.

Nadále pracujeme na **zlepšování technického vybavení a skladovacích možnostech studia** tak, abychom zajistili kvalitní technické zázemí pro nové a netradiční projekty.

V dubnu 2013 měla premiéru v Teatro NoD dlouho připravovaná inscenace **Kabaret Shakespeare** podle předlohy Lucie Trmíkové v režii Jana Nebeského **s živou hudbou Emila Viklického**. Jedná se již o třetí úspěšnou spolupráci DAMÚZY s tvůrčím týmem Nebeský/Trmíková/Prachař. Inscenace Kabaret Shakespeare získala **3 nominace na Inscenaci roku 2013** v rámci ankety Divadelních novin. **Emil Viklický byl za hudbu nominován na Cenu Alfréda Radoka 2013.**

Velký úspěch v Čechách i zahraničí zaznamenal koprodukční projekt **One Step Before The Fall**. Projekt se zúčastnil přehlídky **Czech Dance Showcase na festivalu Edinburgh Fringe 2013**, organizované Českým centrem Londýn a získal zde ocenění **Herald Angel Award** a nominaci na **Total Theatre Award**.

Další ocenění:

Ceny České taneční platformy 2013: Markéta Vacovská, Tanečnice roku a Martin Špetlík, Světelný design roku

Nominace na Cenu Thálie za mimořádný jevištní výkon pro Markétu Vacovskou

Ceny divadelních novin 2012/13: Petr Boháč, režie a koncept projektu (v kategorii Alternativní divadlo) a Markéta Vacovská, choreografie (v oboru Tanec a balet).

I v roce 2013 bylo jedním z hlavních cílů DAMÚZY pokračovat v tvorbě **bohatého programu pro děti a mládež** jednak prostřednictvím projektu **VyšeHrátky**, ale také vynikem nových pohádkových inscenací. V produkci DAMÚZY vznikly celkem 4 nové projekty pro děti - **Z tajného deníku Smolíčka Pé** (pro diváky od 6 let, režie Jakub Vašíček); **Jaro, léto, podzim a zima** (vizuální představení pro nejmenší již od 2 let, režie: Karel Kratochvíl); **Jó, náš Jonáš** (loutkové představení pro celou rodinu, režie: Johana Vaňousová, Diana Čičmanová a Zuzana Vítková) a **Trpasličí pohádka** (interaktivní pohádka v režii Tomsy Legierskiho).

V listopadu 2013 byla na prestižní přehlídce loutkového divadla Přelet nad loutkářským hnízdem uvedena pohádka z produkce Studia DAMÚZA **A pak se to stalo** (premiéra 2012).

Přehled činnosti roce 2013

Premiérované projekty

1. Kabaret Shakespeare

Inscenace na motivy Shakespeareových sonetů.

Premiéra 24. a 25.dubna 2013 Experimentální prostor NoD

Kabaret Shakespeare je po Neúplném snu a Nodu Quijotovi v pořadí již třetí projekt tvůrčího tria Lucie Trmíková – Jan Nebeský – David Prachař v produkci Studia DAMÚZA. Tentokrát si v nové inscenaci inspirované Shakespeareovými sonety vzal hudební část na starost světoznámý jazzman Emil Viklický.

Stárnoucí básník Shakespere, mladý šlechtic a jejich záhadná femme fatale Černá dáma. Shakespeareovy sonety v novém, dekadentním světle. Nekonečná show s živou hudbou Emila Viklického. Poetický, zábavný i lascivní kabaret. Nekonvenční módní přehlídka.

Přijďte si s Prachařem, Königem, Dobrým a Trmíkovou zabruslit po vazelíně!

Inscenační tým:

Scénář: Lucie Trmíková na základě sonetů Williama Shakespeara

Režie: Jan Nebeský

Hudba: Emil Viklický

Scénografie: Jan Nebeský

Kostýmy: Petra Vlachynská

Překlad: Martin Hilský

Hrají: David Prachař, Lucie Trmíková, Karel Dobrý, Miloslav König, Matěj Kroupa (viola), Peter Binder / Omar Khaouaj (kytara)

Ocenění a nominace:

Tři nominace na **Inscenaci roku 2013** v rámci **ankety Divadelních novin**.

Emil Viklický byl za hudbu nominován na **Cenu Alfréda Radoka 2013**.

Napsali o nás:

Celé to kabaretní balábile působí velmi divadelně, je plné vyhrocených paradoxů slovních i pohybových, a propojuje rozvášněného renesančního ducha se skepsí a absurditou postmoderny.

Jana Soprová - Divadelní noviny

Ironický nadhľad a intelektuálna arogancia im dáva priestor na výpoveď, ktorá je emocionálne silná, inteligentná, plná významov, no zároveň ani zďaleka nie je patetická či dramaticky apelatívna

Tatiana Brederová - O divadle

počet odehraných představení: 9

- 24. 04. 2013 Experimentální prostor ROXY/NoD, Praha - 1. premiéra
- 25. 04. 2013 Experimentální prostor ROXY/NoD, Praha - 2. premiéra
- 28. 04. 2013 UFFO Společenské centrum Trutnov
- 14. 05. 2013 Roxy, Praha
- 09. 06. 2013 Experimentální prostor ROXY/NoD, Praha
- 10. 09. 2013 Experimentální prostor ROXY/NoD, Praha
- 13. 09. 2013 Mezinárodní festival DIVADLO, Plzeň
- 22. 10. 2013 Experimentální prostor ROXY/NoD, Praha
- 4. 12. 2013 Experimentální prostor ROXY/NoD, Praha

2. Trpasličí pohádka

Autorská interaktivní pohádka pro nejmenší.

Premiéra 4. 5. 2013 Trutnov, město draka

Trpaslíci žijí obvykle ve skupinách, většinou mají 28–53 cm, jejich váha nepřesahuje 5 kg. Oblíbenou stravou jsou menší kamínky a stonky blatouchu jarního, hlavní náplní dne pak práce v dolech. Rutiněří. To vše se ale může změnit příchodem nezvaného hosta... Co udělá se sedmi muži jedna kráska? Přijďte se podívat na příběh tak silný, že si ho vyprávějí už generace trpaslíků.

Pro děti od 4 let

Inscenační tým:

Koncept, režie, scénografie, hrají: Johana Vaňousová a Tomáš Legierski

počet odehraných představení: 13

- 04. 05. 2013 Trutnov, město draka - premiéra
- 24. 05. 2013 Festival SETKÁNÍ - STRETNUTIE, Zlín
- 20. 06. 2013 Roztoč, Roztoky u Prahy
- 22. 06. 2013 United islands, Praha
- 22. 06. 2013 Jeden strom, Černošice
- 27. 07. 2013 Černošické trhy
- 01. 08. 2013 Litoměřice
- 09. 08. 2013 Živá ulice, Plzeň
- 14. 09. 2013 Loretánské slavnosti, Rumburk
- 09. 11. 2013 Horká vana, České Budějovice
- 13. 11. 2013 Městská knihovna, Hradec Králové
- 16. 11. 2013 TJ Tatran, Střešovice
- 30. 11. 2013 Městská knihovna Děčín

3. Z tajného deníku Smolíčka Pé

Pohádka s loutkami a živou hudbou pro malé diváky.

Premiéra 18. 01. 2013 Studio Řetízek, DAMU

Svět je jako gramofonová deska a otázkou je, do jaké dráhy se jehla zarazí. Když k Jeskyňkám, tak jste Smolíček... Však to znáte, poslouchat rodiče je někdy těžké, zvláště, když je táta jelen. Ke všemu trochu staromódní, který neumí připravit pořádnou oslavu s tancem a dortem. Koho by bavilo být na své narozeniny sám? A Jeskyňky jsou tak dobré tanečnice, ach...

Pro děti od 6 let

Inscenační tým:

Režie: Jakub Vašíček

Scénografie: Kamil Bělohávek, Tereza Vašíčková

Hrají: Johana Vaňousová, Dominik Linka, Jakub Vašíček

počet odehraných představení: 7

18. 01. 2013 Studio Řetízek, DAMU, Praha - premiéra
24. 02. 2013 Chodovská tvrz, Praha
02. 06. 2013 Staré purkrabství, NKP Vyšehrad. Praha
27. 06. 2013 OAP Divadlo evropských regionů. Hradec Králové
08. 09. 2013 Festival VyšeHrátky, Praha
22. 09. 2013 Kino Ořechovka, Praha
10. 11. 2013 Kulturní centrum Vratislavice

4. JÓ, náš Jonáš!

Loutková pohádka na motivy Miloše Macourka

Premiéra 29. 05. 2013 Dětská pouť – 1. lékařská fakulta, Praha

Chtěl by zažít velké dobrodružství, ale musí ležet v posteli. Chtěl by se stát statečným námořníkem, ale vlahý mořský vánek by mu hned přivodil chřipku. Chtěl by chytat racky chechtavé, ale vysmáli by se mu. To je náš věčně nemocný Jonáš! Pomůže mu tatínek, teta Klotylda nebo doktor Záruba? Nechte se překvapit!

Inscenační tým:

koncept, režie: Johana Vaňousová, Diana Čičmanová, Zuzana Vítková

dramaturgie: Barbora Voráčová

scénografie: Zuzana Vítková

hrají: Johana Vaňousová, Diana Čičmanová, Zuzana Vítková

počet odehraných představení: 8

29. 05. 2013 Dětská pouť – 1. lékařská
10. 06. 2013 školka Barevný Ostrov
23. 06. 2013 Staré purkrabství, NKP Vyšehrad
24. 06. 2013 OAP Divadlo evropských regionů
08. 08. 2013 Živá ulice - multižánrový festival města Plzeň
24. 08. 2013 Ejhle loutka, Žamberk
06. 09. 2013 Festival VyšeHrátky
18. 12. 2013 Staré purkrabství Vyšehrad

5. Jaro, léto, podzim, zima

Hudebně-pohybová divadelní inscenace pro nejmenší diváky.

Premiéra 27. 04. 2013 Horká vana, České Budějovice

Proměnami ročních období malí diváci projdou spolu s hlavní postavou – loutkou človíčka (látkový manekýn s rostoucími končetinami). Človíček se narodí na jaře, začne svět poznávat v létě, dospěje na podzim a umře v zimě. V každém období se odehraje mikropříběh spojený s přírodou.

Celým představením malé diváky provází živá hudba - harfa, housle a příčná flétna.

Pro děti od 2 let

Inscenační tým:

Koncept, režie: Karel Kratochvíl

Hrají: Karel Kratochvíl, Marie Helebrantová a Jiří Konvalinka

Scénografie: Diana Čičmanová

počet odehraných představení: 7

27. 04. 2013 Horká vana, České Budějovice
22. 06. 2013 obec Jirny
23. 06. 2013 OAP Divadlo evropských regionů, Hradec Králové
08. 09. 2013 Festival VyšeHrátky, Praha
21. 09. 2013 Zažít město jinak v Bořivojce, Praha
13. 10. 2013 Staré purkrabství, Vyšehrad
17. 11. 2013 Kulturní centrum Mníšek pod Brdy

reprízování:

1. Cesta kolem světa za absolutní tmy

Netradiční zážitkové představení, které nabízí divadlo bez dívání.

Herci vypráví známý příběh Julesa Verna a dávají přitom divákům pocítit, jaké to je cestovat kolem světa poslepu. Představení pracuje s fantazií vyvolanou sluchem, dotekem, pocitem, vůní, zkrátka všemi smysly kromě zraku. Diváci se stávají společníky pana Fogga na jeho cestě a formou hry mu pomáhají překonávat různá dobrodružství.

Antoine de Saint-Exupéry ústy Malého prince říká: „Co je důležité, je očím neviditelné. Správně vidíme jen srdcem.“

Vlastní webové stránky projektu: www.divadlozatmy.cz

Projekt cílí na publikum se zrakovým postižením, ale i na „normálního“ diváka, který si chce vyzkoušet, jaké to je „nevidět“.

Záštitu nad projektem převzala JUDr. Dominika Kolowrat-Krakovská. Projekt vznikl ve spolupráci s Nadačním fondem Českého rozhlasu – Světluška a sdružením Okamžik

Inscenační tým:

koncept, režie: Karel Kratochvíl

hrají: Karel Kratochvíl, Marie Štípková, Martin Severýn, Ondřej Novák, David Keňo

Napsali o nás:

Divadlo je sice ze své podstaty uměním vizuálním, nadarmo nevychází ze slov „dívat se“ a „hledět“, dokáže ovšem komunikovat i v rovinách verbálních a nakonec nejen v nich, což potvrzuje „temná verze“ původní Verneovky Cesta kolem světa za osmdesát dní obratně adaptované režisérem projektu Karlem Kratochvílem. Dobrý nápad. Silný (osobní) zážitek. Všem (vidícím) doporučuji. Po představení budete nejen vědět víc o sobě, o vnímání prostoru a zvuků kolem sebe, ale budete mít i větší pochopení pro nevidomé spoluobčany.

Marcela Magdová, Divadelní noviny

Divadlo pro nevidomé bylo zajímavou zkušeností. Vtipná inscenace v režii Karla Kratochvíla přinesla rozhodně víc než jen očekávanou „rozhlasovou“ hru. Dobrodružnou cestu Philease Fogga a jeho sluhy Paprska zprostředkovala divákům téměř dokonale.

Radmila Hrdinová, Právo

Obrovské překvapení nastává při závěrečném potlesku, když si diváci sejmou klapky z očí. S minimem rekvizit a pomůcek vytvořilo pět herců dokonalou a věrohodnou iluzi. Cesta kolem světa nabízí plnohodnotný divadelní zážitek, příjemně okořeněný jemným humorem a nekonvenčními postupy.

Hana Švarcová, topzine.cz

Cesta kolem světa za absolutní tmy je velmi povedeným projektem, který vtahuje do děje a zároveň obohacuje náš celkový pohled na divadelní tvorbu. K tomu navíc skvěle pobaví. Mohu jen vřele doporučit.

Jana Kumherová, topzine.cz

počet repríz: 11

29. 01. 2013 Divadlo Kolowrat, Praha
31. 01. 2013 Divadlo Kolowrat, Praha
06. 02. 2013 Divadlo Kolowrat, Praha
14. 02. 2013 Divadlo Kolowrat, Praha
02. 03. 2013 Divadlo Kolowrat, Praha
15. 03. 2013 Divadlo Kolowrat, Praha
11. 04. 2013 Divadlo Kolowrat, Praha
12. 04. 2013 Divadlo Kolowrat, Praha
16. 05. 2013 Divadlo Kolowrat, Praha
08. 06. 2013 Divadlo Kolowrat, Praha
25. 09. 2013 Divadlo Kolowrat, Praha

2. One Step Before The Fall

„Létám jako motýl, bodám jako včela. Tvoje pěsti nemohou zasáhnout to, co tvoje oči neuvidí.“

Muhammad Ali

Věnováno Muhammadu Alimu a všem bojovníkům kolem nás.

Hypnotická hlasová a zvuková vlna v podání zpěvačky Lenky Dusilové a silový tanec Markéty Vacovské se v jediném momentu střetávají uprostřed boxerské arény. Nový multižánrový projekt vysoce oceňovaného uskupení Spitfire Company tematizuje motiv boje, vyčerpanosti, projevu Parkinsonovy choroby a kolapsu.

Koprodukční partner: Bezhlaví o.s.

Inscenační tým

Koncept, režie: Petr Boháč

Choreografie, tanec: Markéta Vacovská

Hudba, zpěv: Lenka Dusilová

Scénografie: Jan Bubal, Petr Boháč

Ocenění a nominace:

Ceny České taneční platformy 2013 - Markéta Vacovská - Tanečnice roku a Martin Špetlík - Světelný design roku

Herald Angel Award a nominace Total Theatre Award - Edinburgh Fringe 2013

Nominace na Cenu Thálie za mimořádný jevištní výkon

Divadelní události 2012 - Vladimír Hulec: Divadelní noviny

Ceny divadelních novin 2012/13: Petr Boháč, režie a koncept projektu (v kategorii Alternativní divadlo) a Markéta Vacovská, choreografie (v oboru Tanec a balet).

Napsali o nás:

V žádné vteřině tak nezaznamenáváme zbytečný sebemenší pohyb, vše je dotaženo výrazem celého těla i obličeje. Vše plyne a nic neruší a je podtrženo skvěle padnoucí a výstižnou hudbou Lenky Dusilové, která dokázala bez kapely jen sama se sebou a svými nástroji vytvořit hudbu jako by byl přítomen celý hudební orchestr.

...vznikla nebyvalá a vzácná symbióza obou umělkyní, což napomohlo k tomu, aby diváci z hlediště arény odcházeli se spokojeným výrazem, silným zážitkem a cestou domů přemýšleli o tom, komu všemu toto představení doporučí. Nedivila bych se, kdyby toto představení sklídilo pozitivní kritiku i v zahraničí a stalo se na dlouhou dobu hojně navštěvovaným představením Experimentálního prostoru NoD Roxy.

Lucie Břínková, www.tanecniaktuality.cz

Na scéně jsou jen dvě ženy a neskutečná energie. Jen tanec a zpěv, hudba, zvuk, žádná slova a přece vysloveno vše, co mělo

One Step Before te Fall je spíše divadelní miniaturou. Trvá necelou tři čtvrtě hodinu. Ovšem je to projekt nabitý energií, v němž nemusí být kulisy ani dialogy, protože to hlavní se odehrává na rovině střetu tance a hudby. Oba fenomény jsou tělesné, ale oba své tělo nějakým způsobem ztrácejí. A až v jejich spojení tělo pozvedají a dávají mu nový smysl.

Dominik Melichar, Divadelní noviny

počet repríz: 26

12. 04. 2013 Experimentální prostor ROXY/NoD, Praha
15. 06. 2013 POKEfest, Košice
21. 06. 2013 Divadlo evropských regionů, Hradec Králové
06. 07. 2013 I Like to Watch Too, Amsterdam
07. 07. 2013 I Like to Watch Too, Amsterdam
16. 07. 2013 Divadlo v Celetné - Nultý bod
03. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
04. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
05. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
06. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
07. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
08. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
10. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
11. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
12. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
13. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
14. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
15. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
19. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
20. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
21. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
22. 08. 2013 The Edinburgh Festival Fringe
24. 09. 2013 Experimentální prostor ROXY/NoD
03. 10. 2013 Divadlo jednoho herce, Cheb
08. 12. 2013 Experimentální prostor ROXY/NoD
11. 12. 2013 Experimentální prostor ROXY/NoD

3. První dáma platí, druhá leze z gatí

Autorský projekt vytvořený metodou storytellingu.

Příběhy. Vyprávění příběhů. První dámy - ženy ve stínu svých mužů, ženy vedoucí své muže, ženy (bez)mocné. Měly ony vlastně rády oslovení první dáma?

Vyprávění o osudech čtyř významných žen svých mužů. Inscenace nazkoušená metodou storytellingu, herečky přestávají hrát a stávají se autorkami a vypravěčkami příběhů. Eva Braunová, Jacqueline Kennedyová Onassisová, Ťiang Čching, Charlotta Garrigue Masaryková.

Inscenační tým

storytelling: Barbora Voráčová

hrají: Johana Vaňousová, Eva Burešová, Jana Burešová, Marie Švestková

Napsali o nás:

Představitelky si bravurně vystačí se slovy a vlastním tělem. Velmi koncentrovaný mluvený projev se neobejde bez přereků, které obratně berou do hry. Z přiznané chyby se stává vtip.

Představení sršelo jak vtipem a romantikou, tak syrovostí historických faktů, jako dopady Mao Ce-tungovy vlády nebo smrt J. F. Kennedyho. Prostřednictvím improvizovaných gagů se podařilo pobavit publikum, a já upřímně žasla nad silou jejich vyprávění.

Magdaléna Baumannová, Rozrazil

počet repríz: 4

23. 01. 2013 Kuře v hodinkách, Praha
24. 06. 2013 OAP Divadlo evropských regionů, Hradec Králové
22. 11. 2013 DOX
23. 11. 2013 Kuře v hodinkách, Praha

4. A pak se to stalo

Na motivy stejnojmenné knihy Ester Staré.

Toto není pohádka. Toto je příběh o třech kamarádech, kterých si nikdo nevšímá, o třech neužitečných předmětech a především o třech nepořádných dětech. Co se stane s vlasy, když se nečesají? Jak se pomstí nos, když ho řádně nevysmrkáme a jak dopadnou nemyté uši? Tento příběh je skutečný a vypráví o tom, co se stane, když na tak důležité věci zapomeneme.

Premiéra: 18.4.2012 Staré purkrabství, NKP Vyšehrad

Inscenační tým:

koncept, režie: Johana Vaňousová Diana Čičmanová Zuzana Vítková

scénografie: Zuzana Vítková

hrají: Johana Vaňousová Diana Čičmanová Zuzana Vítková

Napsali o nás:

Absurdní výsledky neposlušnosti, které nabízí předloha, dovádějí herečky k dokonalosti.

Anna Hrnecková - Mapování divadla pro děti, Tvořivá dramatika

počet repríz: 10

28. 01. 2013 MŠ Zeleneč - 2x, Praha
23. 02. 2013 Kaštan, scéna Unijazzu, Praha
03. 03. 2013 Malá scéna v Ústí nad Orlicí
27. 06. 2013 OAP Divadlo evropských regionů, Hradec Králové
21. 08. 2013 Park Javorka, Česká Třebová
08. 09. 2013 Festival Vyšehrátky, Praha
15. 09. 2013 KVIZ Kyje
21. 09. 2013 Zažít město jinak v Bořivojce, Praha
29. 09. 2013 SLADOVNA, Písek
03. 11. 2013 Přelet nad loutkářským hnízdem, Divadlo Minor

5. Dlouhý, Široký a Bystrozraký, pohádka

Už jste někdy něco slíbili? A vzápětí byste to nejrady vzali zpět? Máte dobré přátele? A jsou někdy tak ochotní, že byste je raději neměli? Rozhodovali jste se někdy mezi touhou a strachem? A jak jste se rozhodli?

Klasická pohádka K. J. Erbena v provedení 4 herců, 7 marionet a 1 plicovačky. To vše kolem jednoho kulatého stolu. Inscenace získala hlavní cenu na festivalu Přelet nad Loutkářským hnízdem 2004, Filip Jevič získal hlavní cenu za režii na festivalu Mateřinka 2005 a Tomáš Jeřábek cenu za herecký výkon na festivalu Mateřinka 2005

režie: Filip Jevič

dramaturgie: Kateřina Tichá a Filip Jevič

Scéna a loutky: Radka Mizerová

Hrají: Tomáš Jeřábek, Kristýna Franková, Justin Svoboda, Jana Černá

počet repríz: 4

04. 02. 2013 školka Barevný Ostrov, Černošice
23. 03. 2013 Waldorfská základní škola, Jinonice
12. 05. 2013 Kino Ořeškovka, Praha
23. 05. 2013 Kulturní dům Vltava - Kralupy nad Vltavou

6. Detektiv Lupa a tajemná věž

Loutková pohádka pro děti, co se nebojí

Vydejme se s detektivem Lupou do jedné zapomenuté vesnice na kraji začarovaného lesa, kde se skrývá tajemná věž! Podaří se mladému detektivovi rozluštit záhadu ztracených dětí a dostat srdce krásné Emílie?

Inscenační tým:

Koncept, režie: Johana Vaňousová a Tomsa Legierski

Hrají: Johana Vaňousová a Tomsa Legierski

Scénografie: Vojtěch Vavřín

počet repríz: 22

20. 01. 2013 Turistické centrum Veselska - Panský dvůr
27. 01. 2013 DK Ostrov u Karlových Varů
17. 02. 2013 Club kino Černošice
01. 03. 2013 DOX, Praha

17. 03. 2013 Svitavy
 24. 03. 2013 Divadlo Bolka Polívky U22, Uhřetěves
 31. 03. 2013 OCZ Zlaté jablko, Zlín
 31. 03. 2013 OCZ Zlaté jablko, Zlín
 17. 04. 2013 Jeden strom, Černošice
 04. 05. 2013 Trutnov, město draka
 25. 05. 2013 Trnava, městečko Trnávka
 30. 05. 2013 MŠ Příbyslav, Den dětí
 01. 06. 2013 Den dětí, Děčín
 05. 06. 2013 Kolín
 22. 06. 2013 United islands, Praha
 04. 08. 2013 Polička
 10. 08. 2013 Mirotické setkání loutek a hudby
 14. 09. 2013 Loretanské slavnosti, Rumburk
 27. 10. 2013 Kino Ořechovka
 27. 11. 2013 KCL Kryštof, Dobeška
 29. 11. 2013 Tetín
 14. 12. 2013 Nest4Kids - Dolní Břežany

7. Dešťová víla, pohádka

na motivy německého spisovatele Theodora Storma.

počet repríz: 4

Byl jednou jeden domeček v tom domečku stoleček na stolečku...

Na malém paloučku žije Dešťová víla, nedaleko od ní v Ohnivé říši Ohnivý muž. Voda a oheň. Jde to vůbec dohromady? A co se přihodí s mladou láskou Huga a Lili, když mezi ně zasáhnou dva znesvářené živly? Pohádkový příběh o tom, co všechno se může stát na opuštěném nočním stolku.

Režie, dramtizace: Tomáš Podrazil

hrají: Tomáš Podrazil a Johana Vaňousová nebo Zuzana Vítková

scénografie: Zuzana Vítková

10. 03. 2013 Divadlo Bolka Polívky U22, Uhřetěves
 04. 05. 2013 Trutnov, město draka
 05. 05. 2013 KVIZ Kyje
 01. 12. 2013 Kulturní centrum Mníšek pod Brdy

8. Pohádka o Šetkovi

Netradiční loutková pohádka jednoho herce na motivy Karla Jaromíra Erbena.

Kmotr Pyskáček je chudý, má malé políčko a jen tři zvířátka na dvorku. A tak se rozhodne, že si z vajíčka od černé slepičky vysedí skřítku Šetka, který má tu moc, že svého pána obdaří bohatstvím. Šetek se usídlí za komínem a obdaruje Pyskáčka penězi a majetkem. Když ale ostatní chudí lidé prosí Pyskáčka o pomoc či o trochu jídla, Pyskáček je vyžene. Stal se lakomým a zlým. To se Šetkovi vůbec nelíbí a začne ho trestat.

Pyskáček žadoní ostatní o pomoc, ale lidé mu lakotu oplácí a nikdo mu nepomůže. Zoufalý Pyskáček ještě zkusí Šetka prodat s peřinou, ten se ale rozzlobí a zničí Pyskáčkovi chalupu i majetek...

Inscenace vznikla jako klauzurní představení na Katedře Alternativního a Loutkového divadla pražské DAMU v roce 2008

počet repríz: 9

17. 03. 2013 DK Ostrov, Karlovy Vary
27. 04. 2013 DOX, Praha
04. 05. 2013 Trutnov, město draka
11. 05. 2013 Staré purkrabství, NKP Vyšehrad, Praha
02. 06. 2013 KVIZ Kyje, Praha
22. 06. 2013 Vamberk
29. 06. 2013 Černošické trhy
30. 06. 2013 Vyšehrad, Praha
21. 09. 2013 Zažít město jinak - Stromovka
24. 11. 2013 Kuře v hodinkách, Praha

9. Svetřík

Autorská loutková pohádka pro celou rodinu.

Byla jednou jedna holčička a ta dostala od maminky překrásný červený svetr. Proč ho ale nechtěla nosit? Ani když byl ten největší mráz? Pohádka pro malé až středně malé diváky na motivy Macourkovy povídky o svetříku. Lépe řečeno o svetřících, špagetách a jedné holčičce.

Připravili a hrají: Karel Kratochvíl a Diana Čičmanová

počet repríz: 2

12. 05. 2013 Mekuc - mělnické kulturní centrum
19. 05. 2013 Městská knihovna Děčín - **derniéra**

Nerealizované projekty:

Z plánovaných inscenací na rok 2013 jsme nerealizovali pouze projekt Tři sestry v režii Michala Háby. Hlavním důvodem byl nedostatek finančních zdrojů způsobený zejména nulovou dotací na činnost sdružení z MKČR.

Dva z pohádkových projektů Z tajného deníku Smolíčka Pé a Jó, náš Jonáš byly v původní žádosti uvedeny pod názvy Cirkus na ruby a Tři princezny a stan. Tvůrčí týmy zůstali stejné, pouze se v průběhu zkoušení ukázala potřeba tvůrců opřít se o klasický titul a pevný text.

Produkční podpora a zázemí

Kromě pohádkových inscenací, které vznikly v přímé produkci Studia DAMÚZA, také spolupracujeme a pomáháme s produkčním zajištěním a zázemím dvěma nezávislým souborům - divadlu KAKÁ a Pohadlu, které tvoří čerství absolventi herectví DAMU.

Divadlo KAKÁ

Divadelní soubor Divadlo KAKÁ byl založen v červnu roku 2010. Jeho členy jsou dvě herečky absolventky DAMU herectví alternativního a loutkového divadla Štěpánka Vanická a Jana Kollertová.

KAKÁ se zaměřuje především na dětské diváky od dvou let a výš. Pohádky jsou interaktivní, plné písniček a loutek navržených a vyrobených profesionálními scénografy. Loutkové scény prolínají scény čínoherní a dynamicky se střídají, aby i ten nejmenší divák udržel pozornost. Zároveň jsou

představení koncipována tak, aby byla stále přítomna i linie pro dospělé publikum.

Pohádky: Děti moře, Jak bobr hledal déšť, Lakomá Barka, O ošklivém káčátku, Noty na buben, Kyklopci

Pohadlo

Neformální skupina čerstvých absolventek DAMU, s rozmanitou praxí v oblasti pedagogiky a s ambicí vytvářet pro děti divadlo, které bude kvalitní, zajímavé, zábavné a navíc bude mít i edukativní přesah. Primárním cílem Pohadla je, aby příběhy dětem umožňovaly hlouběji poznávat svět kolem a otvíraly cestu k zamyšlení. Využívají kombinaci loutkoherectví a činohry s interaktivními prvky. V neposlední řadě kladou důraz na rozvíjení imaginace dětských diváků.

Pohádky: Pohádka o Dorotce, Pochodem ŤAP aneb Zvířecí pohádka o cestě domů.

RECENZE A KRITIKY

A.) INSCENAČNÍ PROJEKTY PRO DOSPĚLÉ

1. One Step Before The Fall

Taneční aktuality.cz
Autor: Lucie Břínková

07.01.2013 11:08

<http://www.tanecniaktuality.cz/muhammad-ali-marketa-vacovska-a-lenka-dusilova/>

Muhammad Ali: Markéta Vacovská a Lenka Dusilová

Na první adventní neděli 2. 12. 2012 se v experimentálním prostoru NoD Roxy udála velmi vzácná premiéra s názvem One Step Before the Fall – která byla prezentována jako absolventské představení studentky Hamu – Markéty Vacovské. Ta si ke spolupráci přizvala Lenku Dusilovou a společně vytvořily autentické představení inspirované životem boxera Muhammada Aliho.

Už při vstupu do sálu bylo snadné odhadnout, co se bude odehrávat. Čtvercové vyvýšené pódium, divácké tribuny po jeho obvodu. Souboj v aréně může začít, ne však bez odstartování zvukem gongu, který po celou dobu obstarával Petr Boháč – režisér představení a umělecký vedoucí Spitfire company. Během několika vteřin započal boj, silový, intenzivní a pravdivý pohyb Markéty Vacovské strhnul každého, kdo seděl v aréně. Za doprovodu hudby, která podporovala nejen vnitřní pocit bojovnice, ale i její pohyby, které samy o sobě nesly výraz a jasné sdělení, se pódium proměnilo v improvizovaný ring. Pružná lana dávala interpretce možnost riskovat a přinést divákům v prvních řadách, tak jak to v opravdové aréně bývá, pocit nebezpečí a očekávání, kdy jeden z boxerů přepadne do diváků.

Ačkoliv byla celou dobu v ringu Markéta sama, souboj to byl napínavý. Dokázala svým nasazením nejen udržet pozornost, ale zároveň přenést na diváky jakési poselství, niterní a opravdovou výpověď. Velmi vkusně a promyšleně přecházela z jedné pasáže do druhé. Snažila se naplnit každé předem dané téma: kolaps, boj, ring, napětí...ale také síla vůle a odhodlání. Chvilí to byl boj energický, občas bylo znát na bojovnici vysílení, to bylo ale samozřejmě součástí její role, jelikož dalším klíčovým slovem tohoto představení je vyčerpání a bezmoc organismu. Bylo evidentní, že autorka i obě interpretky pracovaly s materiálem o Alim velmi důkladně a pečlivě. Stejně tak jako byl Muhammad Ali výjimečný při zápasech svými rychlými nohama, tak i Markéta Vacovská předvedla několik velmi svižných a oči poutajících krokových variací. Sympatické na celé choreografii je, že pohybově (vlastně ani nijak jinak) v ní není nic navíc. Vše vychází z jednoho motivu, jasně a předem daného cíle. Nejde o předvedení toho, co umím zatančit, ale jak

umím naplnit a vystihnout dané téma. Jak umím pracovat pokorně a autenticky. V žádné vteřině tak nezaznamenáváme zbytečný sebemenší pohyb, vše je dotaženo výrazem celého těla i obličeje. Vše plyne a nic neruší a je podtrženo skvěle padnoucí a výstižnou hudbou Lenky Dusilové, která dokázala bez kapely jen sama se sebou a svými nástroji vytvořit hudbu jako by byl přítomen celý hudební orchestr. Na celém večeru bylo očividné, že vznikla nebývalá a vzácná symbióza obou umělkyní, což napomohlo k tomu, aby diváci z hlediště arény odcházeli se spokojeným výrazem, silným zážitkem a cestou domů přemýšleli o tom, komu všemu toto představení doporučí. Nedivila bych se, kdyby toto představení sklídilo pozitivní kritiku i v zahraničí a stalo se na dlouhou dobu hojně navštěvovaným představením Experimentálního prostoru NoD Roxy.

One Step before the Fall

Koncept, režie: Petr Boháč

Choreografie, tanec: Markéta Vacovská

Hudba, zpěv: Lenka Dusilová

Scénografie: Petr Boháč, Jeník Bubal

Light design: Martin Špetlík

Produkce: Aneta Kafková, Jeník Bubal - Studio Damúza o.s., Bezhlaví o.s.

Premiéra: 2. 12. 2012

Recenze Edinburgh Fringe:

August 9: One Step Before the Fall at The Herald (Mary Brennan):

★★★★ The Herald

<http://www.heraldsotland.com/arts-ents/stage/fringe-reviews-squally-showers-sandpitsavenue-one-step-before-the-fall.21820153>

One Step Before The Fall

The voice mumbling on the soundtrack of One Step Before The Fall is initially that of Muhammad Ali, whose most obdurate opponent turned out to be his own body, when Parkinson's Disease eroded his control over it.

The lone woman in the centre of what will become a boxing ring is Marketa Vacovska, and in the course of a truly pulverising 40 minutes her body will roll with the punches that not only brought Ali low in his private and professional life but which rain down on anyone who is fighting against debilitating illness, or sexism, or... well just put your own name to the battleground, for Vacovska's sweat-drenched onslaught on invisible demons is a gut-wrenching tour-de-force of physical and mental stamina.

Singer Lenka Dusilova's voice weaves in additional textures, sometimes upbeat and sometimes haunting, even spiritual – a cogent reminder that women's voices have had to fight to be heard, even in recent times.

...

August 9: One Step Before the Fall at The Scotsman (Kelly Apter)

★★★ The Scotsman

Billed as the story of Muhammad Ali, from championship fighter to Parkinson's sufferer, One Step Before the Fall leads its audience to expect an hour of autobiographical theatre. But, had you not read the blurb beforehand, nothing here – aside from a small clip of dialogue at the start – hints at Ali's story in any way.

Once you accept this caveat, however, it's easy to just sit back and enjoy the engaging stage presence of performer, Markéta Vacovská. Standing on a raised, square-shaped stage, she takes off her blouse and diamond earrings to get into character.

Preparation, both physical and mental, is slow at first – but once she starts grabbing wires and stretching them to form the perimeters of the boxing ring, the pace starts to accelerate.

Vacovská's movement, performed in atmospheric half light, is at turns frenzied and measured, with very few actual boxing references. Abstract in the extreme, but with its own distinct charm, One Step Before the Fall also benefits from the haunting vocals and guitar playing of Lenka Dusilová, the Czech Grammy winner for Best Singer. These two women walk into a largely male territory and come out, if not exactly champions, then definitely worth contenders.

<http://www.edinburgh-festivals.com/blog/2013/08/09/dance-review-one-step-before-thefall/>

...

August 14: One Step Before the Fall at ThreeWeeks (Jasmine Faller)

★★★★★ ThreeWeeks

<http://www.threeweeks.co.uk/article/ed2013-physical-review-one-step-before-the-fallspitfire-company-and-damuza-theater/>

'One Step Before The Fall' is the energetic and impassioned solo dance of Marketa Vacovska (dancer of the year 2013), accompanied by Lenka Dusilova (Czech Grammy Award holder), to dance Muhammad Ali's heart-breaking story of triumph and loss. Marketa uses fast passed movements and spinning to great effect within the boxing ring that makes up the stage and the live vocals really add something to this vigorous display. This may not appeal to everyone with its themes or occasionally repetitive visuals, but it is with defiance that this dancer rises and repeats herself, which is completely fitting to the tale being told. A performance which well deserved the standing ovation it received from this audience.

...

August 20, 2013: One Step Before the Fall, The Skinny (Erik Karoulla)

««««« The Skinny

http://www.theskinny.co.uk/theatre/edinburgh_festivals_2013/305641-one_step_before_fall_zoo_aviary

One Step Before the Fall is a powerful piece exploring Muhammad Ali's rise and fall – or something along those lines. Personally, the only link there appeared to be the boxing, but then, my knowledge of Muhammad Ali's biography is quite limited.

Nonetheless, that doesn't stop this from being a high-energy solo performance that is almost frightening in its intensity. The intimacy of the venue allows it to be in lethal proximity to the audience, allowing it to become even more aggressive.

Admittedly, certain parts could be tighter, in that they don't appear necessary to tell the story or can be executed slightly faster to avoid deflating the momentum it gathers through repetition.

Markéta Vacovská deserves congratulations for creating this piece – along with Lenka Dusilová who provides the haunting and ethereal vocals.

This is one of three shows premiering in the UK as part of the Czech dance-physical theatre showcase at this year's Fringe.

2. Kabaret Shakespeare

Shakespearovské orgie za hranicou dekadentnosti

Autor: Tatiana Brederová - O divadle

<http://www.odivadle.cz/jeviste/recenze/shakespearovske-orgie-za-hranicou-dekadentnosti/>

Spojenie tvorivých síl Jana Nebeského, Lucie Trmíkovej a Davida Prachařa sa už v minulosti ukázalo ako veľmi plodné. Ich autorské inscenácie Neúplný sen či NoD Quijote získali množstvo nominácií a divadelných ocenení, ako i ohlas kritiky a divákov. Inscenácia Kabaret Shakespeare má ambíciu i potenciál v tejto sérii úspechov pokračovať. Dekadentná estetika, vulgárnosť a explicitnosť na pozadí hrubozrného intelektuálneho humoru a cynizmu – to sú kvality, z ktorých vie Nebeský vyťažiť maximum.

Bol Shakespeare úchyl?

Autorka scenára Lucie Trmíková, ktorá sa v inscenácii predstavila aj ako herečka v jedinej ženskej postave Čiernej dámy, za základ textu použila Shakespearove sonety. Z tých vybudovala dekomponovanú, útržkovitú koláž, doplnenú hudobnými vložkami, čím sa vytvoril kabaretný ráz. Hlavnou líniou je príbeh samotného Shakespeara – samozrejme, napísaný podľa vlastnej ľubovôle autorky a s ráznym odmietnutím historickej autenticity. Trmíková ťažila z faktu, že život tohto mýtizovaného autora je takmer nepoznaný, a teda možnosti rekonštrukcie jeho biografie sú takmer neobmedzené. Napriek tomu, že jednotlivé motívy sú svojou hyperbolizovanou podobou ďaleko za hranicou absurdity, dokázala Trmíková veľmi citlivo pracovať s materiálom sonetov a pohrávať sa tak s hranicami Shakespearovho života a poézie a s významom jeho veršov na pozadí hypotetických scenárov jeho osudu.

Shakespeare (David Prachař) je v Trmíkovej texte podivuhodná postavička plná vnútorných rozporov, bojujúca s vlastným životom i svetom. Vystupuje ako starnúci básnik v službách mladého šľachtica (Miloslav König). Ich osoby sú previazané na viacerých úrovniach, šľachtic má k básnikovi vzťah jednak ako k svojmu poddanému, no i ako k blízkemu priateľovi, obľúbenému spisovateľovi, milencovi, a v určitých momentoch takmer aj ako k otcovi. Milujú sa na sto spôsobov a na sto spôsobov je ich vzťah aj úchylný. Explicitné výstupy „neštandardných“ sexuálnych orgií dvojice len podtrhujú ich zvrátenosť.

Ústredný motív dopĺňa postava Čiernej dámy (Lucie Trmíková), ktorá vystupuje ako záhadná Shakespearova láska. Trmíková v tejto postave akcentuje kabaretný ráz inscenácie tým, že sama so svojou postavou polemizuje, komunikuje s ňou a necháva otázky svojej identity nedopovedané. Skôr sa s postavou Čiernej dámy pohráva, než aby ju hrala. Ako komentátor vstupuje do diania Diabol Karla Dobrého. Trmíková mu vkladá do úst verše tak, aby v danej situácii pôsobili ironicky a kontrastne. Hneď v úvode nám Dobrý recituje o tom, že divadlo je nutné vyhubiť, a tento apel priebežne opakuje.

Dekadencie nikdy nie je dosť

Vizuálna stránka inscenácie zohráva priam kľúčovú úlohu pri vytváraní dekadentnej estetiky. Scéna je minimalistická – po ľavej strane je vešiak na kostýmy, ktoré herci často prezliekajú, ďalej už len pár stoličiek. No čo je najdôležitejšie – v centre na zemi je vazelínou potretý pás, klzký a slizký ako inscenácia sama. Slúži ako priestor pre prízemné gagy (efekt banánovej šupky), no i ako priestor pre homosexuálne orgie. Kostýmy sa často menia, no jednotný efekt je jasný – dekadentný, úchylný, zvrátený, komický. Šľachtic (Miloslav König) oblečený od hlavy po päty v zebrom vzore, či v žltých priliehavých nohaviciach s odhalenými „pŕlkami“ naozaj nepôsobí normálne. No vrcholom celej tejto „nádhornej nechutnosti“ je pseudodiaboliáda Karla Dobrého, najskôr zahaleného v čiernom odeve, no v závere s gýčovými rohmi, čertovským chvostom a červenými silonkami – rozumejte, len s červenými silonkami. Cielenu gýčovitosť završujú hudobno-spevné vstupy, ktoré svojimi melódiami pripomínajú estrádne zábavy. No z prízemnej pop-music sa hudba často dostáva aj do oblasti blues či jazzu – autorom hudby nie je koniec-koncov nikto iný ako Emil Viklický. Herecky zažiaril predovšetkým Miloslav König, ktorý zženštilého šľachtica hral s príznačným afektom a replikám dával sexuálne úlisný podtón. Karel Dobrý stavil na svoj deklamačný talent a dramatickú recitáciu, ktorá v kontraste k jeho ohavne gýčovému výzoru vyznela skutočne komicky.

Dovätek autora

Autorská trojica Trmíková – Nebeský – Prachař v inscenácii Kabaret Shakespeare ukázali, ako vidia svet. Je pre nich niečím cudzím, falošným, slizkým, úchylným, dekadentným. No neplačú nad ním, ale naopak, snažia sa z neho vyťažiť čo najviac. Ironický nadhľad a intelektuálna arogancia im dáva priestor na výpoveď, ktorá je emocionálne silná, inteligentná, plná významov, no zároveň ani zďaleka nie je patetická či dramaticky apelatívna. Inscenácia je nenormálnou oslavou nenormálnosti, je gýčovým výsmechom gýču a predovšetkým apoteózou všetkého hnusu sveta.

Tatiana Brederová vystudovala divadelnú teóriu a kritiku, v bakalárskom stupni na bratislavské VŠMU a v magisterskom na pražské DAMU. V súčasnosti pôsobí ako doktorandka na katedre divadelných štúdií VŠMU. Venuje sa divadelnej kritike, publicistike a prekladateľstvu. Jejím odborným i srdečným zájmom je ruské divadlo, predovšetkým to súčasné.

Nechodte do divadel, běžte na Kabaret! Vzkazuje Shakespeare

psáno z představení: 14.5.2013

autor recenze: Veronika Boušová - i-divadlo.cz

<http://www.i-divadlo.cz/recenze/kabaret-shakespeare/nechodte-do-divadel-bezte-na-kabaret-vzkazuje-shakespeare>

Ve dvou premiérách koncem dubna představilo Studio DAMÚZA v Experimentálním prostoru Roxy / NoD svůj nový projekt. Po faustovském Neúplném snu a NoD Quijotovi se tvůrčí tým Divadla pro příští generace rozhodl naservírovat oněm generacím Shakespearovy Sonety v překladu Martina Hlaského.

„Takový sonet, to je vlastně šlágr,“ říkával Jiří Suchý v dobách, kdy v Semaforu „odpouštěla má láska mému koni tu jeho loudavost“. Podle Hlaského předmluvy, kterou se autorka scénáře Lucie Trmíková inspirovala, jsou sonety malými klenoty, renesančními miniaturami ve verších, tedy i atraktivním materiálem ke zhudebnění. Pro Kabaret Shakespeare je do pop-jazzově laděného hávu oblékl Emil Viklický.

Autorka Lucie Trmíková doplnila prožitky milostného trojúhelníku dobovými kázáními, texty z Knihy Job, žalmy a dalšími. Dámě otevřela prostor k vyjádření skrze poezii Else Lasker-Schülerové.

William je mrtev. Ať žije Vilda! Pokud byste si od návštěvy slibovali romantický večer plný poezie, vězte, že Lucie Trmíková a režisér Jan Nebeský zaujali k jevištní interpretaci Sonetů stejně nekonvenční přístup jako kdysi autor, jenž namísto konkrétní dámy svého srdce zahrnul milostnými verši mladého přítele a zpochybnil niternou i vnější krásu opěvované lady. Přesto se nemusíte bát – básník je přítomen! „Ve věčných verších

věčně přežívá,“ ať už tu zazní v podobě skvělých songů za doprovodu živé hudby, anebo v přednesu.

„Divadlo je rejdištěm satanovým, semeništěm hříchu a sakristií ďáblou,“ a „někdy ďábel vstupuje i do herců.“ Pravou identitu monumentální postavy Kazatele (Karel Dobrý) prozrazují berle – to kulhavý šklebící se ďábel dští síru na diváky. Nebo že by se kolem belhala skrytá nenávist, kterou v sobě nosí tajemná Černá dáma?

Od samého počátku se ocitáme v konfrontaci, v níž se ocitají hledači identity sličného mladíka a sebestředné milostnice. Měl Shakespeare skutečně tajného milence? Nebo psal na objednávku mecenáše, o jehož finanční podporu usiloval? Měla černá dáma černou pleť, oči nebo duši? Znamená pach z jejích úst, zmíněný v Sonetu č. 130, že se jedná o samotnou Smrt? Nebo že kouřila cigarety? Mimochodem, cigarety přijdou vhod.

Pekelný Kazatel ví, o čem mluví, a všichni herci to potvrzují. Zářivou hvězdou jak Sonetů, tak Kabaretu, je mladý Šlechtic (Miloslav König). Narcisistní, neidentifikované „WéHáčko“ vládne vysokým sebevědomím, mladickou lehkomyšlností, chtivou vášní, vyzývavostí. Může si to dovolit. Vždyť právě ono představuje básníkovu inspiraci, kluzkou vazelínu, hladký základ pro hladce plynoucí verše. V pěveckých číslech předvádí neuvěřitelné hlasové eskapády a Sonet č. 29 „Když zrazen Štěstěnou a tupen všemi, svůj úděl psance s pláčem proklínám“ v jeho podání patří k vrcholným momentům celé šou.

David Prachař v roli samotného autora Sonetů zpočátku pokorně trpí, jak se ostatně na básníka sluší a patří. Teprve později se identifikuje se Shakespearem a chátrající tělesnou schránku občerství ve snadno dosažitelné náruči Černé dámy (Lucie Trmíková). Když ponižovaný tatka-stvořitel nabádá mladého milence k zachování rodu nebo se v renesančním duchu vrací k přírodě, stává se přes veškerou směšnost vysoce aktuální. Kdo asi dnešní singl girls a singl boys zvěční v básních takové úrovně, že v nich přežijí i bez potomků?

Ďáblem nastrčená, do sebe ponořená Black Lady s vyhořelou duší se nebrání ani Básníkovi, ani Šlechtici. Trojúhelník autora a jím stvořených dětí se uzavírá. Boha se můžete dovolávat, jak chcete, peklu nelze uniknout, když číhá v nebi. U Shakespeara nosí „andělská dáma“ z klasických sonetů rudá křídla a černou svatozář.

Kostýmy tu vůbec mají důležitou úlohu. Rychlé převleky Šlechtice odpovídají pestré škále básnických přirovnání, pro něž se stal předlohou. Z divoké šelmy se mění ve Slunce či zlatý poklad, korzetem zdůrazňuje panenskou krásu a zženštilost a v černé se ztotožňuje s barvou nové milenky, zatímco stárnoucí, moudrý Básník ctí po celou dobu tóny podzimu. Jednoduchý prostor dává všem detailům vyniknout.

Shake-Spear. Kabaret se v duchu básníkovy záměru vyhýbá stereotypům. Teatrálním způsobem ukazuje lásku ve všech podobách a otázky po smyslu lidské existence si klade s nadhledem. Jen závěrečná chytlavá píseň „Odpověz mi, odpověz“ zřejmě utkví někde v paměti jako otazník. Atmosféra alžbětinské doby sem prosákne v popisu poprav, tehdejšího skutečného pouličního lidového „divadla“, nebo v pasáži o páchnoucím Londýně.

Každý z herců vnáší na jeviště konkrétní energii a do melodicky pestré nabídky songů osobitý projev. Kolísavé tempo premiéry se srovnalo už při první repríze.

Samozřejmě to není nutné, ale pokud si chcete shakespearovské řádění vychutnat opravdu do všech podrobností, vyplatí se přečíst si předem Sonety včetně zmiňované obsáhlé předmluvy. Tahle odlehčená, leč chytře promyšlená podívaná totiž není ani tak o generacích, jako o schopnosti vhledu.

Shakespeare v pokřiveném zrcadle

Autor: Jana Soprová - Divadelní noviny

Publikováno: 29. Květen, 2013

<http://www.divadelni-noviny.cz/kabaret-shakespeare-recenze>

Samotné spojení slov Kabaret a Shakespeare evokuje, že zde nepůjde o klasický pohled na alžbětinského barda. Vypravíte-li se do Roxy/NoD, které je pro tvůrčí tým Nebeský – Trmíková – Prachař v jistém slova smyslu domovskou scénou, rozhodně očekáváte spíše provokaci, absurditu, parafrázi, zkrátka něco velmi neobvyklého. V tomto směru jistě nebudete zklamáni.

Lucie Trmíková jako autorka textu pro Kabaret Shakespeare se inspirovala především Shakespearovými

Sonety v překladu Martina Hilského, ale nejen texty samotnými, nýbrž i vysvětlivkami k nim z pera překladatele a velkého znalce alžbětinské doby, a především pak tajemnými postavami, které prostřednictvím sonetů k čtenářům (či divákům) promlouvají. Setkáme se tu tedy s básníkem, jeho šlechtickým mecenášem a také se záhadnou „černou dámou“, jejichž osudy se vzájemně proplétají. Všichni jsou představiteli extrémního bohémsví, rozbujelého do značně erotických, až lascivních poloh, ale zároveň nositeli hlubokých existenciálních rozporů a problémů, které život provázely nejen za renesance. Oproti tomuto otevřenému pohledu na svět a na umění stojí v kontrastu postava puritánského kazatele, který všechny hodnoty umění a divadla popírá, a s mefistofelskou ďábelskostí dští síru, tepe nešvary a poukazuje na nebezpečí divadla, jeho škodlivost pro diváky.

Je znát, že autorka scénáře prostudovala i úctyhodné množství dalších materiálů. Je dobrodružné (a patrně beznadějně) snažit se všech těch zdrojů dopátrat. V replikách Kazatele jsou využita vhodně vybraná kázání puritánů. A vedle dobových materiálů se v textu objevují i různé náboženské odkazy, úryvky z Knihy Job, žalmy, citace Sv. Terezy z Ávily a poezie židovské autorky Else Lasker – Schülerové.

Jak jsme u režiséra Jana Nebeského zvyklí, s tématem Shakespeare si až bezostyšně pohrává, herci se pohybují na úzké hraně poezie, artistní erotičnosti, lascivity, a přiznané trapnosti. Vzhledem k tématu „kabaretu“ je to zároveň barvitá podívaná, která působí na všechny smysly diváků. Ke spolupráci tentokrát režisér přizval kromě svých pravidelných hráčů Lucie Trmíkové a Davida Prachaře další dva výrazné, expresivní herce – Miloslava Königa a Karla Dobrého. Na premiéře se „dalším účinkujícím“ stal také jazzman Emil Viklický, který nejenže opatřil některé texty chytavými melodiemi, až popového typu, ale také obstaral (společně s dalšími hudebníky – Matěj Kroupa /viola, Omar Khaouaj /kytara) živý hudební doprovod. Navíc v poslední písni (což bylo sice dáno jistou „nedodělaností“ kusu, ale působilo to půvabně a čerstvě) předstoupil před herce a živě je dirigoval.

Právě ona nedodělanost, a tudíž značný prostor pro improvizaci herců, vytvářela pocit bezprostřednosti. Byli jsme svědky tzv. work-in-progress. Nicméně, i tak věci zapadaly jedna do druhé dokonale. V divoké, chvílemi šokující mozaice výstupů, pohybů, písní a zvuků, kabaretně blikajících proměnlivých barev zadního traktu, i využitím světelného efektu zadního svícení u vstupní brány, kudy vstupuje postava Shakespeara, připomínající zestárlého kouzelníka Prospera.

Hned první replika Kazatele – rudého ďábla s rohy a rudými průhlednými punčocháči na holém těle (v provedení Karla Dobrého) naznačuje základní paradox: Beru na sebe úkol vyhnat vás z divadel! Prohlédl jsem všechny zlořády, které se tu dějí a shledal jsem, že divadlo je rejdištěm Satanovým, semeništem hříchu a sakristií Ďáblou. To, co následuje, mu u puritánsky naladěných diváků dává za pravdu. Zatímco stárnoucí Shakespeare Davida Prachaře, pronásledovaný strachem z postupného chátrání, ze ztráty vitality, potence, z nemoci a ošklivosti, úmyslně ustupuje do pozadí, a chvílemi se stává jen svědkem, či skeptickým komentátorem, do popředí pozornosti se dere WH (včetně připomínky vědeckých sporů o to, kdo se vlastně za těmito iniciálami skrývá), rozmarný, po všech stránkách zkažený, a obrovskou energií kypící šlechtic Miloslava Königa. Z kyblíku při přednesu veršů kydá na podložku velké porce vazelíny, které pak slouží ke „klouzavým pohybům“ všeho druhu – zde budiž ponecháno představivosti diváka, i když doprovodné zvuky, ozývající se ze tmy, nenechají nikoho na pochybách. Provokativní neřestnost se ale v celém kousku neustále prolíná s poezií, i stálými připomínkami existenciálních děsů, a nutnosti vracet se k vnitřní očistě. Lucie Trmíková tentokrát překvapuje výrazně hrubozrnnějším projevem, jako tajemná Černá dáma je dravě sexuálně vyzývavá a sebestředná.

Celé to kabaretní balábile působí velmi divadelně, je plné vyhrocených paradoxů slovních i pohybových, a propojuje rozvášněného renesančního ducha se skepsí a absurditou postmoderny.

Damúza – Lucie Trmíková: Kabaret Shakespeare. Režie Jan Nebeský, hudba Emil Viklický, kostýmy Petra Vlachynská. Premiéra 24. dubna 2013 v Roxy/NoD.

3. Cesta kolem světa za absolutní tmy

Divadlo, na které není vidět, ale potěší

Radmila Hrdinová, Právo

<http://www.novinky.cz/kultura/261276-divadlo-na-ktere-neni-videt-ale-potesi.html>

Premiéru netradiční inscenace představilo v úterý Studio Damúza spolu s občanským sdružením Okamžik a studenty Deylovy hudební konzervatoře v pražském Divadle Kolowrat. Jako Cesta kolem světa za absolutní tmy se hrála divadelní adaptace Vernova románu pro nevidomé. A ti, kteří vidí, byli na necelé dvě hodiny zbaveni zraku látkovou maskou.

Inscenace hraná v polotmě pro herce a absolutní tmě pro diváky vystačila se stolem, židlemi a rekvizitami, jež atakovaly smysly – kromě zraku.

Nejdramatičtější okamžiky nastaly už samotným nástupem do prostoru divadla. Od šatny se po schodech posouval dlouhý had diváků, jeden za druhým, ruku na rameni předchozího. Svou židli si ve tmě každý musel nahmatat podle počtu kuliček na své náhrdelníkové vstupence. Měla jsem štěstí, že přede mnou postupoval nevidomý předseda Okamžiku Miroslav Michálek, který výstup zvládal proti nám, pohybujícím se ve tmě s nejistotou, se suverenitou i humorem.

Inscenace hraná v polotmě pro herce a absolutní tmě pro diváky vystačila se stolem, židlemi a rekvizitami, jež atakovaly smysly – kromě zraku. A tak diváky usazené do kruhu občas ovanul vítr, nečekaně postříkala sprška vody při plavbě do Bombaje, předtím ale museli pomoci při balení na cestu a zjistit, zda se pod jejich sedadlem nenalézá některá ze součástí oděvu protagonistů.

V pohotovosti tak byly všechny smysly kromě zakrytých očí

Na další smysly pak útočil pach slona i vůně indických tyčinek, hudba, houkání sirén a řinčení lodních řetězů, a kdo našel odvalu, mohl atakovat i chuť a okusit „pravé indické jídlo“. V pohotovosti tak byly všechny smysly kromě zakrytých očí.

Divadlo pro nevidomé bylo zajímavou zkušeností. Vtipná inscenace v režii Karla Kratochvíla přinesla rozhodně víc než jen očekávanou „rozhlasovou“ hru. Dobrodružnou cestu Philease Fogga a jeho sluhý Paprska zprostředkovala divákům téměř dokonale. Víc pečlivosti by mladí herci měli věnovat jen slovnímu projevu, na němž jsou jejich diváci zcela závislí.

Kdo si chce divadlo potmě vyzkoušet, má v Kolowratu šanci ještě 28. března, 16. a 22. dubna. Koupí vstupenky navíc podpoříte Nadační fond Českého rozhlasu, projekt Světluška.

Divadlo nikoli od slova dívat se

Autor: Marcela Magdová - Divadelní noviny

Publikováno: 13. Březen, 2012

<http://www.divadelni-noviny.cz/divadlo-nikoli-od-slova-divat-se>

Ojedinělý zážitkový projekt Studia DAMÚZA v Divadle Kolowrat intenzivně útočí na čtveřici diváckých smyslů, o pátém – zraku – se jen mluví.

Stále častěji je u různých uměleckých aktivit, kromě estetických, edukativních a zábavních funkcí, kladen důraz na rozměr sociální. Soubor Ježek a Čížek skrze divadlo začleňuje do běžného života bezdomovce a bývalé narkomany, Bohnická divadelní společnost pracuje s psychicky nemocnými a Sdružení Rozkoš bez Rizika otevírá prostřednictvím múzy Thálie jiný pohled na svět bývalým sexuálními pracovníky a pracovníkům. U všech jmenovaných se objektem sociálního zkoumání stávají aktéři – herci. Přibývá ovšem akcí, kde je tomu naopak. Kde roli zkoumaného objektu přijímají diváci.

Pro takové odvážlivce přichystalo studio DAMÚZA za podpory Nadačního fondu Českého rozhlasu – Světluška a Nadačního fondu Kolowrátek projekt Cesta kolem světa... za absolutní tmy, jehož premiéra se uskutečnila první březnové úterý v pražském Divadle Kolowrat. Po improvizovaném černém stanu, který byl již několikrát zbudován na Ovocném trhu v těsné blízkosti Kolowratského paláce a nesl název Kavárna po Tmě, po interaktivní instalaci Neviditelná výstava, probíhající v těchto dnech na Novoměstské radnici, nabídl jeho aktéři další z možných diváckých konfrontací s absolutní tmou. Divadlo je sice ze své podstaty uměním vizuálním, nadarmo nevychází ze slov „dívat se“ a „hledět“, dokáže ovšem komunikovat i v rovinách verbálních a nakonec nejen v nich, což potvrzuje „temná verze“ původní Verneovky Cesta kolem světa za osmdesát dní obratně adaptované režisérem projektu Karlem Kratochvílem.

Páska na očích ze mě udělala mrzáka

Inscenace, která začíná spíš jako jistý druh happeningu, má během necelých dvou hodin přiblížit „vidícím“, jak vnímají svět lidé nedobrovolně uzavření do tmy – slepí.

Organizátoři diváky seřadí ještě dole u šaten, kde je vybaví nezbytnou rekvizitou – klapkami na oči. Po pozdějším důsledném prostudování programové brožury jsem zjistila, že ve skutečnosti šlo o sponzorský dar – módní masku na spaní, jež vyrábí nejmenovaná rodinná firma. Nasazením masky začíná vaše cesta světem nervozity, tápaní a nejistoty v každém kroku. Dobrovolně osleplí se po skupinkách zapojujeme do pomalu se sunoucího řetězce, který je nahoře v sále roztržen. Hledání sedadla se stává dramatickým individuálním intermezem. Diváci se vzájemně navigují, radí si, popisují méně úspěšným kolegům, jak sami našli ono správné místo. Tolik solidarity v hledišti ještě nebylo.

Netradiční představení pokračuje i po prvních zaslechnutých zvucích. Sama, místo abych věnovala pozornost započaté produkci, blahořečila jsem tomu, že mi v blízké budoucnosti nehrozí další přesuny a že

je všechno vlastně jen zkouškou toho, co vydržím. Od začátku pociťuji panickou hrůzu ze tmy. Páska na očích ze mě udělala mrzáka. Nemohu sledovat divadlo. S nedělními rozhlasovými hrami jsem se rozžehнала v dávném dětství a od té doby nutně potřebuji ke svému vnímání oči. Po patnácti minutách se panika uklidňuje a začínám naslouchat, nastavovat tvář vodnímu poprašku při cestě zaoceánskou lodí a doslova si užívat občasné poryvy větru, způsobené příručními ventilátory. Bojuji s tradičním indickým pokrmem, který se pokouším sníst ještě tradičnějším jídelním nástrojem – hůlkami.

Zajímavé je, že divák zbavený zraku si postupně v hlavě utváří představu o prostoru, v němž se nachází, i o lidech, se kterými vstupuje v kontakt. I já si modeluji v mysli členění jeviště i pravděpodobnou vizáž účinkujících. Během děkovačky, kdy si konečně sundávám klapky, jsem šokována. Všechno vypadá úplně jinak, než v mých představách. Daleko více, než o osudy Philease Fogga, v této verzi nevidomého, a jeho sluhy Papska, jde v projektu o samotného diváka, jeho sebereflexi, uvědomění si dalších čtyř smyslů. O schopnost přijmout (dočasnou) slepotu.

Půlhodinové delirium štěstí

Další druh nového poznání a prožitku – o „slepotu“ intenzivnější – přichází po sundání masky. Hlediště opouští mžourající a místy i slzející lidé, šťastní, že vidí. Že vědí, kam šlapou, že opět získali svoji jistotu. Zažívají svého druhu delirium. V nabídkových katalozích firem na zážitky bychom našli ledasco – pasení ovcí v Beskydech, výcvik se speciální jednotkou či bagrování. Právě prožitý divadelní čas by se vyjímal i v této společnosti. Dobrý nápad. Silný (osobní) zážitek. Všem (vidícím) doporučuji. Po představení budete nejen vědět víc o sobě, o vnímání prostoru a zvuků kolem sebe, ale budete mít i větší pochopení pro nevidomé spoluobčany.

Studio DAMÚZA / O. s. Okamžik – Karel Kratochvíl: Cesta kolem světa... za absolutní tmy. Režie a scénář: Karel Kratochvíl. Divadlo Kolowrat Praha. Premiéra 6. 3. 2012.

RECENZE: V absolutní tmě divadlo nevidíte. Nebrání to velkému zážitku

Autor: Hana Švarcová | 27. Prosinec 2012, 14:15 | Topzine

<http://www.topzine.cz/recenze-v-absolutni-tme-divadlo-nevidite-nebrani-to-velkemu-zazitku>

Cesta kolem světa za absolutní tmy představuje netradiční zážitkovou inscenaci. Účinkující hned v úvodu zavážou divákům oči. Ti poté vnímají představení všemi smysly kromě toho tradičně divadelního, zraku. Inscenace není určena jen nevidomým, ale také všem, kteří rádi v divadle experimentují.

Notoricky známý román francouzského spisovatele Julese Verna s názvem Cesta kolem světa za 80 dní z roku 1873 inspiroval mnohé umělce. Připomeňme například animovaný seriál Willy Fog na cestě kolem světa či poslední zfilmovanou verzi, kde hlavní roli ztvárnil Jackie Chan. Nepřeborná paleta vůní, chutí, zvuků a hmatových vjemů, které tento dobrodružný román nabízí, se stala inspirací také pro Studio Damúza. Studio Damúza působí na divadelní scéně od roku 1999. Šanci zviditelnit se zde dostávají divadelníci, kteří svým uměním chtějí provokovat, či objevovat nové možnosti. Dramaturgie studia se zakládá na dvou liniích. Podporu neotřelých projektů, které se zaměřují na divadelně vzdělaného či náročného diváka, kombinuje s loutkovými představeními. Loutková představení Studia Damúza se vyznačují precizností provedení či silným příběhem.

Cesta kolem světa za absolutní tmy stírá hranice mezi jevištěm a hledištěm. Diváci se stávají součástí celé inscenace, stávají se jednou z postav. Tu hosty na pařbě, tu cestujícími na lodi, tu dokonce newyorčany pochutnávajícími si na popcornu. Jinak to ani nejde, když mají diváci klapky na očích.

Vizualizaci inscenace nahradili tvůrci ostatními smysly – hmatem, sluchem, čichem a chutí. Téma cesty kolem světa nahrává tomuto konceptu krásně do karet studnicí nepřeborných možností, jak tyto pro divadlo netypické smysly polechtat.

Diváci se stávají součástí představení, okusí jej na vlastní kůži.

Protože mají diváci neustále klapky na očích a v nezvyklé situaci se mohou cítit zranitelní a bezbranní, herci v něm při každém kontaktu nevyvolávají pocit strachu a nejistoty, ale pocit jistoty a bezpečí. Veškerý kontakt je velice ohleduplný. Divák cítí, jak se mu o nohu letmo otře lem dlouhých šatů. Tu na něj dopadnou kapky šplouchající vody při zaoceánské plavbě. Divák cítí svěží mořský vítr i vůni indického chrámu. Ochutná chuť Ameriky i Japonska.

Očima Jany Kumherové: Vizuelní složka bývá na divadle jednou z nejdůležitějších částí. Pokud ji zcela odsuneme, už sám nápad nám napovídá, že půjde o velmi nezvyklý zážitek. Chvilí trvá, než si divák na naprostou tmu zvykne, brzy ale pozná, jak výrazněji najednou vnímá veškeré podněty. Musí se spoléhat na ostatní smysly.

Tato myšlenka sama o sobě by však nikdy nepřinesla takový úspěch, kdyby se nedočkala tak detailního

zpracování. Z představení nic nevidíme, zato ale přesvědčivě cítíme vítr i čachtání vln při mořské bouři. Stáváme se naprostou součástí představení, aniž bychom nabírali pocitu, že nám někdo něco vnucuje. Ocitáme se na trhu na druhém konci Země, kde kupujeme exotické pokrmy, nebo pomáháme dobrodruhovi uniknout ze svízelných situací. Přitom občas téměř zapomínáme, že jsme se vůbec nepohnuli z hlediště divadla.

Cesta kolem světa za absolutní tmy je velmi povedeným projektem, který vtahuje do děje a zároveň obohacuje náš celkový pohled na divadelní tvorbu. K tomu navíc skvěle pobaví. Mohu jen vřele doporučit. Hodnocení: 90 %

Nejvyužívanějším smyslem je ovšem sluch. Nejen že zvuk nese příběh, ale odlišuje jednotlivé postavy a modeluje prostor a scénu. Pomocí ozvěny, vzdalujících se a přibližujících se kroků a dalšími zvuky charakterizujícími různé činnosti – vaření vody, míchání čaje, manipulace s řetězy v přístavu, jedoucí vlak. Oč živěji působí mořská nemoc, když pouze slyšíme jeden z jejích projevů.

Iluze vyvolaná sluchem, hmatem, čichem a chutí je bohatá a velkolepá stejně jako cesta kolem světa. Fantazie pracuje na plné obrátky a divákovo vědomí si na základě typických náznaků promítá kompletní obrazy na základě vlastní vizuální zkušenosti.

Obrovské překvapení nastává při závěrečném potlesku, když si diváci sejmou klapky z očí. S minimem rekvizit a pomůcek vytvořilo pět herců dokonalou a věrohodnou iluzi. Cesta kolem světa nabízí plnohodnotný divadelní zážitek, příjemně okořeněný jemným humorem a nekonvenčními postupy.

Cesta kolem světa za absolutní tmy

Studio Damúza

Režie: Karel Kratochvíl

Hrají: Marie Štípková, David Keňo, Karel Kratochvíl, Ondřej Novák, Martin Severýn

Hodnocení: 90 %

I cesta za tmy může být barevná

Autor: Petra Vodehnalová, 15. 6. 2012 - Loutkář

[tento článek vyšel tiskem v čísle 3/2012]

<http://www.loutkar.eu/?id=472>

„Sedí tady někdo?“ říká mužský hlas přímo přede mnou a dříve, než stihnu odpovědět, mě šťouchne prstem do oka. „Promiňte,“ omlouvá se, „nemám přehled o vzdálenostech.“ „V pořádku, taky jsem skoro někomu sedla na klín. Vedle mě je místo.“ říkám, беру pána za ruku a usazuji ho vedle sebe. Že by někde vypadla elektřina? To vůbec ne, to je běžná situace, do které se spousta diváků dostává na představení Cesta kolem světa za absolutní tmy Studia Damúza.

Projekt, který vznikl ve spolupráci s občanským sdružením Okamžik a studenty Deylovy hudební konzervatoře, nabízí divákům, minimálně na dnešní české divadelní scéně, jedinečný zážitek. O divácích se v tomto případě vlastně ani nedá mluvit, protože zrak je právě tím smyslem, který není během celého představení třeba, takže jim budu raději říkat účastníci. Příběh anglického gentlemana Philease Foga, jeho sluhy Proutka a samozřejmě sázky, zda je možné objet svět za 80 dní, to je látka, kterou režisér Karel Kratochvíl spolu s dalšími absolventy DAMU proměnil v inscenaci, která dokáže poskytnout nevidomému i vidoucímu divákovi stejný zážitek. Dokonce bych řekla, že ten nevidomý je ve výhodě.

Všichni účastníci ještě čekají ve foyer divadla. Přichází Proutek, sluha Philease Fogg a podivuje se nad tím, kolik jeho známých přišlo na večírek. Aby jim nezkazil překvapení, rozdá všem klapky na oči. Proutek je tím prvním a zároveň posledním, co lze z celého představení vidět, samozřejmě pokud se důsledně dodržuje pravidlo s klapkami. Již poslepu se všichni účastníci seřadí do dlouhého zástupu, který si vodiči rozdělí na několik kratších částí, za jejichž usazení na místa a nezmražení ručí. Několikrát se dlouhý slepý had na příkrých schodech divadla Kolowrat zastavuje a vodič se vrací pro ty, kteří se odpojili od skupiny. Při vstupu do sálu se snažím poznat, kudy nás vodič vede, sezení je do obdélníku. Naše skupinka zastavuje u třetí strany útvaru, nevím tak, zda má i čtvrtou. Podle keramických korálků na šňůrce hledáme své sedadlo, tedy to, které má na opěradle stejný počet korálků, jako jsme dostali my.

Všichni jsou konečně na svých místech, Proutek se chystá zahájit večírek, jenomže v tu chvíli přichází Phileas Fogg, v této verzi nevidomý, a Proutkovi večerní plány ruší, dnes vyráží na cestu kolem světa. Útok na smysly přítomných je dobře naplánován. Sluchové vjemy, přirozeně zastoupeny nejčastěji a zároveň nejširší škálou (mluvené slovo se střídá s reprodukovanou hudbou a nečekanými živými zvuky, jako je dopadnutí lodního můstku na podlahu), jsou střídány hmatovými zážitky, při kterých účastníci hledají pod židlemi poztrácené kusy oblečení, a také samozřejmě čichovými a chuťovými. Cesta kolem světa se tak

stává přesvědčivější, než by podle mého názoru byla při ztvárnění určeném především pro zrak. Vnímáme vítr i spršky mořské vody, kterou rozráží loď při cestě do Bombaje, cítíme slona (doslova), na kterém hrdinové cestují, když už se nedá dál jet vlakem. Pátý smysl tu nahrazuje fantazie. S její pomocí je rychlé střídání míst mnohem věrohodnější.

Za celou dobu poruším pravidlo o očních klapkách jen jednou. Odkázaná na ty smysly, se kterými bez zraku neumím pracovat, mám dojem, že kromě pár momentů, jakým je zachraňování paní Aoudy, ke mně všechny mluvený text přichází pouze z jednoho místa. Přesvědčím se, že herci nestojí všichni uprostřed, odkud by text odříkávali, ale pohybují se po celém prostoru, kde důsledně rozehrávají všechny situace. Pracují po celou dobu v polotmě, ale i tak se pohybují s jistotou a důsledností.

A kostýmy a scéna? Až do závěrečné děkovačky, na kterou si už klapky smíme sundat, nemám moc představu. Z herců je jediný v názvu kostýmu (bílá košile a černá vesta) představitel Proutka, ostatní jsou oblečeni do pohodlných kalhot a triček, volnost pohybu je hlavním kritériem. Na scéně je pak stůl s několika židlemi a kolem něj je poházena spousta předmětů, kterými vytvářeli herci během představení smyslové efekty. Dá se jen hádat, k čemu sloužil plechový kýbl nebo hromada papírů položená na stole.

Účastníci jsou po celou dobu hlučnější a méně ukáznění, než by v divadle byli normálně, hlasitým smíchem maskují nervozitu. Trvá celkem dlouho, než se se ztrátou zraku vyrovnám a s důvěrou se svěřím do rukou inscenátorů. Přestože předlohu znám, cítím neustálý strach z toho, kdy mojí slepoty někdo zneužije. Stane se tak jenom jednou, naštěstí dopředu víme, že Phileas se plíží po zemi a hledá Proutka, takže jen napjatě očekáváme, kdo z nás to tak říkajíc schytá. Zkouškou odvahy je také návštěva Hongkongu, kde pomáháme Proutkovi sníst tradiční jídlo. Jedná se sice o vařenou rýži, ale vložit si do úst sousto něčeho neznámého a navíc hůlkami, k tomu se odhodlají jen někteří účastníci.

Šťastná, že mám zrak zpět, odcházím z divadla. Připadá mi ale škoda, že hra s Proutkovým večírkem, a tím pádem nedobrovolná slepota účastníků, se nedohrála až do úplného konce. Tak by si nás po děkovačce, během které by měli účastníci stále nasazeny klapky na očích, opět rozebrali uvaděči a odvedli nás zpět do foyer. Teprve tam bychom směli znovu prohlédnout a tak by to všechno, co se dělo nahoře, a především jak se to dělo, zůstalo velkým tajemstvím.

B.) TVORBA PRO DĚTI

Mapování divadla pro děti - Tvořivá dramatika

ANNA HRNEČKOVÁ

redaktorka Tvořivé dramatiky

annahrneckova@gmail.com

Na tomto místě bychom rádi čtenářům Tvořivé dramatiky nabízeli stručné portréty divadel a organizací, které se zabývají divadelní tvorbou pro děti a mládež. A to zejména těch, které nehrají na jednom místě, ale fungují jako divadla zájezdová.

Divadel tohoto typu je velmi mnoho. Do mateřských škol a kulturních center chodí denně nabídky pohádek emailem i poštou, někdy na křídovém papíře s barevnými fotografiemi, jindy amatérsky vytvořené běžným uživatelem Wordu s barevnými písmeny rozličných fontů a velikostí... Je téměř nemožné se v nabídkách vyznat. Design webových stránek a propagačních materiálů není v tomto případě vždy směrodatný. Divadla jsou malá, umělci si často dělají produkci zcela sami a nelze čekat, že budou ve všech profesích stejně vybavení. Podobné je to ovšem s komerčním úspěchem. Divadla tohoto typu žijí téměř mimo dosah a zájem odborných periodik nebo širší veřejnosti. Jejich práci hodnotí mnohdy pouze paní učitelky mezi sebou. Jejich prodejnost tedy závisí mnohem více na schopnostech obchodnických. Kdo více volá, vyjednává, nabízí, ten hraje. A opět platí, že umělecké kvality se mnohdy nepojí s kvalitami produkčními. Nebo naopak – právě tvorba některých produkčně schopných často provokuje úvahy o potřebě zavedení kárných trestů za ničení dětského vkusu.

Z vlastní zkušenosti zaměstnanec kulturního centra si dovoluji prohlásit, že najít dobré divadlo pro děti, ať už velké, či malé, není vůbec jednoduché. U divadla pro děti lze totiž snadno propadnout pocitu, že je to profese jednoduchá, navíc se zaručeným ziskem. A opravdu, její nulová reflexe k bujení nevkusů přímo vyzývá.

Jsou tu pochopitelně zaručené hvězdy, které lze objednávat beze strachu. V Praze je to například soubor Buchty a loutky, z mimopražských Vířa Marčík, z větších, ale i technicky i finančně náročnějších potom Divadlo Drak z Hradce Králové, divadlo Alfa, Plzeň, či Naivní divadlo Liberec. Ovšem takových výjimek je velmi málo a potřeby všech malých zařízení nemohou uspokojit.

Věříme tedy, že tento skromný výzkum pomůže těm, co to potřebují, aby se alespoň lehce zorientovali na

poli divadla pro děti, vyvarovali se přehmatů a snad i našli něco, co doposud neznali.

Dobré divadlo?

Ve své praxi divadelní produkční i ve volnočasovém doprovázení půjčených dětí do divadla jsem se naučila být citlivá zejména na jednu věc: Na a priori komerční záměry.

Je zcela samozřejmé, že hraní pro děti je umělecká profese jako každá jiná a je třeba si jejím prostřednictvím vydělat na chleba. V žádném případě tedy nelze odsuzovat herce, že vytvářejí divadlo k uživení – a gratuluji všem, kterým se to daří.

Vadí mi však divadlo, které je postaveno na základech výtvarného, rychlého, předem evidentního. Takové divadlo sahá po ověřených postupech, nebaví se vlastní tvorbou, využívá dokola vyzkoušené principy, není přitahováno novými možnostmi, neohlíží se na dětský vkus, kopíruje pokleslé televizní pohádky, je lživé, pitvoří se, podlézá...

Dobré divadlo – alespoň dle mého soudu – se však svou prací baví. Dobře si uvědomuje, že je vážným, důležitým a plnohodnotným divadelním druhem. Že není podřadné ani jednoduché. Že má vypovídat o světě a tento svět svou výpovědí ovlivňovat. Že nejde o profesi pro druhořadé umělce, kteří jinde nenašli uplatnění, ale o obor, na jehož poli se dá dojít velmi daleko a v němž lze najít uspokojení.

Uvědomění tohoto typu je totiž na výsledku jasně vidět. A je jedno, jde-li o ochotníky z Krkonoš, nebo výpravou pohádku v Národním divadle.

DAMÚZA, o. s.

Jako první příklad vybíráme pražské občanské sdružení Damúza. Jak snad bude z následujícího textu zřejmé, jde o příklad, který výše stanovené požadavky na kvalitní divadlo v mnoha směrech splňuje.

Damúza je původně názvem restaurace, která byla založena v roce 1999 a měla sloužit jako stravovací zařízení pro studenty DAMU. Sklep restaurace se stal prostorem pro kulturní akce. Vzhledem k charakteru restaurace a její blízkosti ke škole zajišťovali většinu programu právě studenti DAMU. V roce 2004 však restaurace změnila nájemce a již zavedený divadelní prostor přestal fungovat.

Občanské sdružení Damúza, o. s. se rozhodlo pokračovat v činnosti dál bez vlastního prostoru.

V současnosti je Damúza, o. s. schopnou produkční jednotkou bez stálého souboru. Jejím hlavním zájmem je podporovat činnost studentů a absolventů DAMU.

Začínajícím umělcům poskytuje produkční a finanční zázemí, aby mohli realizovat své projekty mimo školu. Damúza se tedy ze své podstaty nesnaží být divadlem s jednotnou dramaturgií a stálým týmem spolupracovníků. Naopak vyhledává nové talenty a nové cesty. Společný charakter představení je tedy dán spíše věkem tvůrců a jejich potřebou zkoušet a hrát. A také osobním vkusem těch, kteří Damúzu vedou.

Tvorba pro děti a mládež je v současnosti v repertoáru Damúzy velmi silně zastoupena. Najdeme zde představení pro děti od tří let, ale i velmi zajímavé inscenace pro střední školy. Vedle nich se ovšem v pestrém repertoáru Damúzy vyskytuje i několik ryze profesionálních projektů s renomovanými umělci, jako je například Nod Quijote v režii Jana Nebeského či One Step Before the Fall s Lenkou Dusilovou a Markétou Vacovskou, který vznikl se skupinou Spitfire company.

Vrcholnou událostí v dětské nebo spíše rodinné sekci Damúzy je festival VyšeHrátky. Odehrává se každoročně v prvním týdnu měsíce září na Vyšehradě.

Kromě představení pro děti bývá jeho součástí „bojová“ hra, dílny a nejrůznější atrakce. To vše je originální, do nejmenších detailů promyšlené, tematicky provázané a vytvořené na míru konkrétnímu ročníku se zásadním přispěním mladých výtvarníků a scénografů. Známá hesla, jako „škola hrou“ či „rozvíjení fantazie a tvořivosti“, neznají na tomto festivalu jako klišé.

Prezentace Damúzy není nijak ovlivněna faktem, že nabízí představení pro děti. Webové stránky jsou jednoduché, obejdou se bez zbytečných obrázků, barviček, pohyblivých postaviček apod. Nejsou infantilní, ale ani strohé. Jsou přehledné, srozumitelné – jeden druh písma, barevné odlišení kategorií, barevné fotografie... V případě některých pohádek snad jen chybějí videozáznamy, které zájemcům o pohádky výběr výrazně usnadňují. Je ovšem také sympatické, že jsou na webu Damúzy pohádky postaveny na roveň představením pro dospělé. Podporuje to pocit, že nejde o činnost vedlejší, které by snad byla věnována menší pozornost či péče.

Damúza pro děti

Pohádky, které Damúza nabízí, mají různé tvůrce, ale podobné kvality. Z větší části jde o představení komorní, pro jednoho až tři herce, s loutkami nejrůznějšího typu, v rozsahu mezi třiceti až pětácti minutami. Jako takové předpokládají (až na jednu výjimku – představení O Budulínkovi) spíše intimní kontakt s dětským divákem. V podstatě by se dalo říci, že jsou to pohádky úplně „obyčejné“ – neuchvacují velkou výpravou, scénickými zázraky, originálními náměty... Jsou „jen“ chytré, hravé a vtipné. To ale rozhodně není málo.

Kvalita dětských představení Damúzy spočívá zejména ve výběru herců loutkářů, v jejich herecké, a hlavně loutkářské profesionalitě. Některé pohádky vznikají přímo jako ročníkové práce na DAMU, což přirozeně

vede k propracovaným výsledkům se snahou po originalitě a pečlivém provedení.

Klíčová je ovšem investice energie, kterou tvůrci do svých pohádek vkládají. Nejsou didaktičtí, ale s nadšením se účastní hry spolu s dětmi. Většina pohádek má trochu „zlobicí“ příděch. Herci jako by dávali najevo, že vědí, že dělají hlouposti a že si je chtějí náležitě užít.

Ačkoli nelze mluvit o stálém souboru, uvedme alespoň nejčastěji se vyskytující jména herců: Diana Čičmanová (členka souboru Naivního divadla v Liberci), Johana Vaňousová (členka Divadla Športniki a hudebního kvintetu Jelení loje, nová dramaturgyně festivalu VyšeHrátky), Karel Kratochvíl, Tomáš Podrazil, Zuzana Vítková (scénografka, výtvarnice, ilustrátorka).

Výtvarné řešení je vždy originální, neprvoplánové, rozhodně nerealistické.

Věci na scéně často představují konkrétní předměty (kufr, skříň s umyvadlem, kapsář...), ale v zápětí jsou schopny proměňovat se v celé světy a herci maximálně využívají jejich možností. Loutky mají rozličné podoby, k tradičním marionetám mají většinou velmi daleko. Někdy jsou to hadrové panenky, jindy parfémové flakóny či tradiční indonéské stíny... Spíše než líbivost jim můžeme přisoudit hravost a nadsázku. Nemá smysl rozebírat na tomto místě podrobně celý repertoár Damúzy. Dovolím si však upozornit na tři projekty, které považuji za velmi sympatické.

Svetřík

Pohádku Miloše Macourka o kousavém svetříku vypráví dva herci – Diana Čičmanová a Karel Kratochvíl – ve velmi svižném tempu. Jede jim totiž vlak, a tak nemají moc času. Jejich scénografií je jen starý kufr, kostýmy tvoří několik starých čepic a loutky jsou dvě – látková panenka Hedvika s rozčepýřenými vlasy a červený kousavý svetr s očima.

V těchto prostých podmínkách dokáží herci připoutat divákovu pozornost tak silně, že je potom opouští jen s velkou lítostí. Zajímavý je každý moment, a to hlavně proto, že ho vrcholně zajímavým shledávají Diana s Karlem: s velkou vážností si navlékají na hlavu několik čepic naráz, hledají jeden druhého v opakovaném míjení a neustále valí oči nad vlastními velkolepými nápady. Zároveň ovšem odvádějí detailní a přesnou loutkářskou práci. Dlouhonohá Hedvika disponuje překvapivou škálou gest, pohybů a výrazů, ať už ji zrovna vede jeden herec, druhý, nebo oba zároveň. Představení se přežene jako velká vichřice, aniž ovšem napáchá sebemenší škody.

A pak se to stalo!

Kniha Ester Staré A pak se to stalo! může být divadlu „nebezpečná“ svými výchovnými záměry. Děti se nečešou, nečistí si zuby, uši... – a pak se něco stane. Tři herečky-autorky (Diana Čičmanová, Johana Vaňousová a Zuzana Vítková) založily inscenaci na problému tří zoufalých předmětů – hřebenu, kapesníku a tyčinek na čištění uší –, které se rozhodnou utéci, protože je nikdo nepotřebuje. Předměty bydlí ve velkém plátěném kapsáři, jehož odepínatelné kapsy nabízejí nečekaně variabilní divadelní prostor.

Absurdní výsledky neposlušnosti, které nabízí předloha, dovádějí herečky k dokonalosti. S velkou radostí pořádají bleší večírek v nečesaných vlasech – pomocí suchého zipu zabydlují vlasy židle, stolky i nápisem BAR, požitkářsky vytahují dlouhou bílou nudli z loutkového nosu a zase ji tahají zpět a z uší nechávají vyrůst větve vyrobené ze skládacího metru. To vše za doprovodu několika hudebních nástrojů a vícehlasého zpěvu.

Se svými postavami ani s malými diváky se herečky rozhodně nikterak nepárou. Ve své zábavnosti je pohádka zároveň trochu nechutná a trochu strašidelná. Aniž si během té blázniviny nějakého výchovného účinku všimneme, jistě bude velký.

Cesta kolem světa za absolutní tmy

Zcela odlišný, ovšem neméně zajímavý je projekt Cesta kolem světa za absolutní tmy, který Damúza pravidelně uvádí v divadle Kolowrat. Inscenace je určena dospělým divákům, ale mnohem více se, myslím, hodí pro studenty středních škol a posledních ročníků školy základní.

Je založena na prostém nápadu: vyloučení divákova zraku. Od začátku představení až do děkovačky má divák na očích klapky a nic nevidí. Nejde však pouze o jakousi živě provedenou audiohru. Herci atakují i všechny ostatní divákovy smysly – hmat, chuť a čich. Fyzická přítomnost je tedy nezbytná.

Aniž návštěvníci („diváci“ není v tomto případě to pravé slovo) cokoli vidí, provedou je herci známým příběhem Philease Fogg a jeho cesty kolem světa.

Tentokrát však je hlavní hrdina nevidomý a svět je nám představen z jeho „pohledu“.

K návštěvníkovi představení promlouvá skrze vůně, chutě, tvary, materiály, sílu a lokalizaci zvuků apod.

Práce s proměnou atmosféry je zde klíčová. Herci namísto kostýmů a pohybu charakterizují své postavy nejen barvou hlasu, ale i stylizací mluvy. Skvělá je například špatná čeština, deformovaná měkkým přízvukem paní Aoudy, kterou hraje Marie Štípková.

Představení je rozhodně zábavné. Pro dospělého diváka však může být trochu jednoduché. Příběh je prezentován jako elegantní komedie z 19. století, prostá hlubších myšlenek. To je žánrově zcela v pořádku.

Hra se smysly však brzy může být shledána očekávatelnou, nedostatečně využitou. Dospělý divák by možná mohl chtít být tajuplným světem tmy více osloven, překvapen, uchvácen.

Pro mladé diváky je však inscenace naopak skvělá. Je srozumitelná, zábavná, seznamuje netradičně s literární klasikou a ještě vede k úvaze o překvapivých možnostech lidského vnímání. (Navíc je člověk se zavřenými očima lehce znevýhodněn, musí se mít na pozoru, a tak, předpokládám, i míra tradičního středoškolského divadelního „zlobení“ by mohla být nižší.)

„Bereme dítě jako partnera“

O pohled těch, kteří Damúzu vedou, jsme poprosili Jeníka Bubala, absolventa katedry produkce na DAMU a předsedu o. s. Damúza. Spolu s kolegyní Barborou Kalinovou je v současnosti zodpovědný za organizační, technickou i dramaturgickou činnost sdružení.

Jeníku, Damúza v současné době nabízí hodně pohádek, určitě víc než představení pro dospělé.

Lze v historii sdružení najít nějaký bod, ze kterého tato tendence vychází?

Kdysi dávno jsme se dostali k pohádce Filipa Jevíče Dlouhý, Široký a Bystrozraký. Filip byl z ročníku, ke kterému jsme na DAMU jako produkční náleželi.

Vzali jsme si na starost provoz pohádky, jezdili jsme s ní na festivaly. Získali jsme hodně cen a moc nás to bavilo.

Ze všech našich pohádek mám stále DŠB, jak jí říkáme, nejraději. Líbí se mi, jak Filip starý příběh přečetl – jako pohádku o překonání vlastního strachu, o nutnosti dodržet slovo i ve chvíli, kdy se opravdu bojím. I když je to už organizačně trochu složitě, hrajeme pohádku dodnes.

Na tuhle ryze kladnou zkušenost se nám dlouho nedařilo navázat. To, co jsme vytvořili, se zahrálo dvakrát nebo třikrát, a byl konec. Jsme totiž přímo závislí na tom, co se urodí na DAMU – s jakým materiálem a pod jakým vedením pracují jednotlivé ročníky. Proto i naše produkce funguje v jakýchsi vlnách. Jednou se více daří to, jindy ono.

Až ve chvíli, kdy na DAMU přišel Marek Bečka z Buchet a loutek a kdy si Mirka Venclová, nyní už Bělohávková, otevřela v rámci doktorského studia na DAMU semestrální seminář loutkového představení jednoho herce, se konečně začali na DAMU objevovat studenti, kteří tušili, co to je kvalitní pohádka pro děti. Z Mirčiných studentů nám dodnes zůstal Tomáš Podrazil. Hrajeme i jeho pohádku, která vyšla přímo z tohoto semináře – Pohádku o Šetkovi. K němu se potom přidali další tvůrci.

Jaká je pozice vedení Damúzy? Vybíráte hotové pohádky, nebo sami iniciujete jejich vznik?

Na začátku téhle naší poslední, úspěšné pohádkové vlny jsme si sami vybrali dvě pohádky ze školních klauzur. Po dobré zkušenosti s tvůrci jsme je ale oslovili, aby vytvořili pohádku přímo pro nás, tedy pro festival VyšeHrátky. Některé jsme omezili jen termínem premiéry, pro jiné jsme měli přesnější zadání, související např. s tématem konkrétního ročníku festivalu. Poslední takto „zadanou“ pohádkou je A pak se to stalo!

V případě pohádky Svetřík nás oslovili sami tvůrci. Dianka Čičmanová, která s námi spolupracovala na jiném projektu, nám pohádku nabídla až v momentě, kdy byla téměř hotová, a my jsme se jí, rádi, „ujali“.

Budulínek je zase pohádka vytvořená v divadle Lampion. Bylo nám líto, že se hrála jen krátce, a tak jsme ji zkrátka po derniéře koupili. Jezdíme s ní méně než s ostatními. Jednak jsou tam herci, kteří jsou v angažmá, jednak je to největší pohádka, co se scény týče. Není to pohádka do škol, ale do divadla.

Potom, co už nejsme na DAMU, je složitější poznávat práci studentů. Tak jsme (myslím, že to byla hlavně Bára Kalinová) vymysleli tzv. Pohádkový battle na VyšeHrátkách. Každý student přijede zahrát svou pohádku a ten, kdo vyhraje, může s naší podporou vytvořit a hrát pohádku další.

Druhý ročník téhle soutěže vyhrálo divadlo Kaká. Dvě herečky, které jsou nám svou prací velmi blízké. Vzali jsme je pod svá křídla a produkujeme Kaká jako samostatnou jednotku pod jejich původní značkou. Myslím, že jim divadlo začíná moc hezky fungovat.

Jaké vlastnosti vaší pohádkové tvorby vnímáš jako podstatné?

Všechny naše pohádky jsou autorské. Jejich autory i režiséry jsou herci sami. Jen před premiérou někdy iniciujeme jakýsi režijní dozor. Mnoho pohádek takto „učesal“ právě Filip Jevíč. Je pro nás také důležité, aby herci chápali, že představení je celé jejich a my jim jen pomáháme. Sami si tedy i staví a bourají scénu, perou kostýmy apod.

Nechceme, aby herci byli jen herci. Baví nás překračování hranic profesí. Proto nás také na DAMU mnohem více zajímá katedra alternativního divadla. Zvláště po tom, co tam přišli noví pedagogové: Marek Bečka, Tomáš Měcháček, Jiří Adámek, Jiří Havelka, Petra Tejnorová a další. Tihle umělci vedou své svěřence k autorství a k větší šířce uměleckého záběru, čímž nám vlastně velmi pomáhají.

Mně osobně u našich pohádek hodně záleží na technicko-výtvarném provedení. Nechci scénografii

ledabylou, amatérskou, tzv. šitou na koleně. Vkusná výprava a poctivé provedení působí samy o sobě jako výchovný prostředek. Snažíme se, abychom spolupracovali s kvalitními výtvarníky. V současné době je naší důležitou výtvarnicí Zuzana Vítková, studentka Roberta Smolíka. Ta mimo jiné opět překračuje svou profesi a působí u nás i jako herečka.

Podstatný je také, myslím, přístup k dětskému divákovi. Nezajímá nás ušišlaná zábava a „kopání do zadku“. Bereme dítě jako rovnocenného partnera ke hře. Velkou roli asi hraje fakt, že naši herci jsou ve věku, kdy ještě nejsou rodiči. Umějí si s dětmi hrát, ale mají v sobě ještě jistou míru „nezodpovědnosti“. Potřeba bavit se je u nich ještě mnohem silnější než potřeba vychovávat nebo vydělávat.

Máš pocit, že hrajete dostatečně, že jste takzvané komerčně úspěšní?

Mohli bychom hrát víc. Ale v nastaveném modelu se bojím, že by bylo těžké to ustát. Navíc naším cílem není vydělat balík peněz. To je velmi podstatné. Vznik pohádek částečně dotujeme z grantů a není naším cílem uživit herce tak, aby nemuseli dělat nic jiného. Spíše než peníze jim poskytujeme příležitost, odrazový můstek.

Dokonce je, myslím, zcela v pořádku, že ti, kteří mají pocit, že už by se svými pohádkami sami uživil, z Damúzy přirozeně odcházejí. To je příklad Tomáše Běhala, který nyní funguje pod značkou Divadlo Toy Machine, Jakuba Folvarečného, který pracuje sám, a dalších. Je pro nás zajímavé pracovat s těmi, kteří ještě nejsou hvězdy, a pak je bez jakékoli zášti s pozhledáním propouštíme.

Vědomé nevydělávání je znát i na způsobu přípravy pohádek: Jsme připraveni na to, že i když vyprodukujeme čtyři pohádky ročně, hrajeme z nich dvě nebo tři. Já to tak píšu už do žádostí o granty. Není to chyba, je to způsob práce: Laboratorní výzkum s nejistým výsledkem. To vše si ovšem můžeme dovolit zejména díky grantům a našim hercům, kteří na takové podmínky přistoupí.

Je nějaké místo, kde lze vaše pohádky vídat pravidelně?

Vlastní stálou scénu nemáme. Většinu pohádek premiérujeme ve Starém purkrabství na Vyšehradě. Zapojujeme se tam do programu pravidelných nedělních odpolední pro děti. A potom samozřejmě na našem festivalu VyšeHrátky v září.

Festival VyšeHrátky projde velkou změnou. Už tušíte, v čem změna bude spočívat?

VyšeHrátky původně vznikly jako festival loutkového divadla pro dospělé. Velmi rychle se ukázalo, že tento druh, i když je nesmírně zajímavý a má ohromné možnosti, je v Čechách málo rozšířen a ještě méně vyhledáván. Museli bychom vytvářet představení přímo pro festival, na což jsme nikdy neměli kapacitu ani prostředky.

Už druhý ročník festivalu jsme spojili se zahájením školního roku a zaměřili ho na celou rodinu. To bylo v roce 2005. V tu dobu, troufám si říct, byla naše nabídka velmi originální. Za poslední čtyři roky vzniklo poměrně dost „ne-úplně-hloupých“ akcí pro děti. Mnozí nás už v tomto směru i předběhli, ale v té době tady nic podobného nebylo. Každý ročník měl své téma, které ovlivňovalo jednotlivé atrakce. Historické události, odpočívárna smyslů atd.

Od počátku vedl festival Filip Jevič s Kristýnou Cihlářovou. Teď se ale ukázalo, že je to příliš dlouhá doba a že je třeba tuhle náročnou a velmi špatně zaplacenou práci někomu předat. Tento rok tedy bude poprvé dramaturgyní festivalu Johanka Vaňousová. Herečka, která hraje v několika našich pohádkách. Opět však schopná mnoha profesí.

Tušíme, že tématem letošních VyšeHrátek by měla být tvorba divadelní inscenace. Děti by si měly vyzkoušet režii, dramaturgii, scénografii, výrobu loutky...

Pravděpodobně bude více divadelních představení. Johanka je totiž zároveň ředitelkou žamberského festivalu Ejhle loutka, který považuji za nejprogresivnější festival divadla pro děti vůbec. Předpokládám tedy částečnou provázanost s jeho dramaturgií.

Co chystá Damúza v roce 2013?

Chystáme dvě nové pohádky. Na konci ledna bude mít premiéru pohádka O Smolíčkovi (možná je to jen pracovní název) režiséra Jakuba Vašíčka.

Karel Kratochvíl teď na naši „objednávku“ připravuje pohádku pro úplně nejmenší děti. Výhodiskem není text, ani příběh, ale Vivaldiho skladba Čtvero ročních dob. Ta nás povede od jara do zimy, od narození ke smrti. Takový projekt považuji za velmi výjimečný. Myslím, že tento žánr v Čechách zatím moc neděláme a neumíme. Premiéra inscenace s názvem Jaro, léto, podzim, zima bude na přelomu března a dubna.

Pro střední školy a dospělé diváky máme nový projekt – První dáma platí – druhá leze z gatí, kterým teď chceme oživit prostory baru Kuře v hodinkách. Inscenace je vytvořena metodou storytellingu. Čtyři herečky si samy zpracovaly osudy čtyř prvních dam: Evy Braunové, Jacqueline Kennedyové, Ťiang Čching a Charlotty Garrigue Masarykové. Zároveň je to vlastně příběh 20. století. O storytelling jde jen do určité míry. Představení je pokaždé jiné, založené na improvizaci, ovlivněné reakcemi diváků, ale má pevnější kostru než klasický storytelling.

No a pak samozřejmě naše nové VyšeHrátky v září.

Pozn. redakce: Více informací naleznete na www.damuza.cz.
Tvořivá dramatika, 2013, roč. XXIV, č. 1, s. 34-38

Reakce spolupracujících institucí a pořadatelů:

Představení jsou úžasná a nápaditá, hravá, vtipná... , baví se děti i dospělí. Líbí se nám loutky, scénografie, dialogy, to, že se děti mohou zapojit... Pohádky jsou nenásilně poučné i chytře zábavné... , dlouhé tak akorát, aby pozornost udržely i velmi malé děti. Doporučuji hlavně rodičům, kteří nechtějí pro své děti podbíživou zábavu, ale naopak chtějí podnítit dětskou fantazii a smysl pro estetiku.

Miroslava Nedvědová - Městská knihovna Děčín

Pohádky z produkce Studia Damúza jsou pro svou objevnou dramaturgii a svižné provedení skvělou prezentací mladého a nového přístupu k této divadelní disciplíně, který ocení nejmenší i odrostlejší diváci.

Martina Erbsová - OAP Mezinárodní festival Divadlo evropských regionů Hradec Králové

Hledáte- li nevšední zpracování tradičních i netradičních pohádek a příběhů pro děti, nápaditost při zpracování scény, loutek i scénářů, radost, poetiku i schopnost napojit se na dětskou duši, jsou představení Damúzy tím, co je třeba vidět. Vystoupíte ze zaběhnutých klišé, zažijete pocit hravosti, pobavíte se i vy, dospělí.

Alena Laláková - ředitelka, mateřská škola Jeden strom

Ministerstvo financí

schváleno č.j. 283/76 102/2000
a účinností pro účetní jednotky
účtující podle účtové osnovy pro
nevýdělečné organizace

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

sestavený k **31.12. 2013**

(v celých tis. Kč)

Název a sídlo účetní jednotky

Účetní jednotka doručí:
1x příslušnému finančnímu
orgánu

IČO
70099715

Studio Damúza o.s.
Karlova 26
110 00 Praha 1-Staré Město

Název ukazatele	Činnosti			
	hlavní	hospodářská		celkem
	5	6	7	8
A. Náklady				
I. Spotřebované nákupy celkem	349			349
1. Spotřeba materiálu	343			343
2. Spotřeba energie	5			5
3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek				
4. Prodané zboží				
II. Služby celkem	1 618			1 618
5. Opravy a udržování				
6. Cestovné				
7. Náklady na reprezentaci	5			5
8. Ostatní služby	1 613			1 613
III. Osobní náklady celkem				
9. Mzdové náklady				
10. Zákonné sociální pojištění				
11. Ostatní sociální pojištění				
12. Zákonné sociální náklady				
13. Ostatní sociální náklady				
IV. Daně a poplatky celkem				
14. Daň silniční				
15. Daň z nemovitostí				
16. Ostatní daně a poplatky				
V. Ostatní náklady celkem	12			12
17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení				
18. Ostatní pokuty a penále				
19. Odpis nadobytné pohledávky				
20. Úroky				
21. Kursové ztráty				
22. Dary	1			1
23. Manka a škody				
24. Jiné ostatní náklady	11			11
VI. Odpisy, prod. majetek, tvorba rezerv a opr. položek celkem				
25. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného IM				
26. Zůstatková cena prodaného NIM a HIM				
27. Prodané cenné papíry a vklady				
28. Pořizovací cena prodaného materiálu				
29. Tvorba zákonných rezerv				
30. Tvorba zákonných opravných položek				
VII. Poskytnuté příspěvky celkem				
31. Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi org. složkami				
32. Poskytnuté příspěvky				
VIII. Daň z příjmů celkem				
33. Dodatečné odvody daně z příjmů				
Náklady celkem	1 979			1 979

Ministerstvo financí

schváleno č.j. 283/76 102/2000
a účinností pro účetní jednotky
účtující podle účtové osnovy pro
nevýdělečné organizace

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

sestavený k **31.12. 2013**

(v celých tis. Kč)

Název a sídlo účetní jednotky

Studio Damúza o.s.
Karlova 26
110 00 Praha 1-Staré Město

Účetní jednotka doručí:
1x příslušnému finančnímu
orgánu

IČO
70099715

Název ukazatele	Činnosti			
	hlavní	hospodářská		celkem
	5	6	7	8
B. Výnosy				
I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	892			892
1. Tržby za prodej vlastních výrobků				
2. Tržby z prodeje služeb	892			892
3. Tržby za prodej zboží				
II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem				
4. Změna stavu vnitroorganizačních zásob				
5. Změna stavu zásob polotovarů				
6. Změna stavu zásob výrobků				
7. Změna stavu zvířat				
III. Aktivace celkem				
8. Aktivace materiálu a zboží				
9. Aktivace vnitroorganizačních služeb				
10. Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku				
11. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku				
IV. Ostatní výnosy celkem	1			1
12. Smluvní pokuty a úroky z prodlení				
13. Ostatní pokuty a penále				
14. Platby za odepsané pohledávky				
15. Úroky				
16. Kursové zisky				
17. Zúčtování fondů				
18. Jiné ostatní výnosy	1			1
V. Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opr. položek...				
19. Tržby z prodeje dlouhodobého hm. a nehm. maj.				
20. Tržby z prodeje cenných papírů a vkladů				
21. Tržby z prodeje materiálu				
22. Výnosy z krátkodobého finančního majetku				
23. Zúčtování zákonných rezerv				
24. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku				
25. Zúčtování opravných položek				
VI. Přijaté příspěvky celkem				
26. Přijaté příspěvky zúčtované mezi org. složkami				
27. Přijaté příspěvky				
28. Přijaté členské příspěvky				
VII. Provozní dotace celkem	1 027			1 027
29. Provozní dotace	1 027			1 027
Výnosy celkem	1 920			1 920
C. Hospodářský výsledek před zdaněním	-59			-59
34. Daň z příjmů				
D. Hospodářský výsledek po zdanění	-59			-59

Odesláno dne:

Razítko :

Podpis odpovědné
osoby :

Podpis osoby odpovědné
za sestavení:

Okamžik sestavení:

Telefon :

Název a sídlo účetní jednotky

Studio Damúza o.s.
Karlova 26
110 00 Praha 1-Staré Město

ROZVAHA

Účetní jednotka doručí výkaz
1x příslušnému fin. orgánu

sestavená k 31.12. 2013
(v tisících Kč)

IČO
70099715

AKTIVA			řádek b	Stav k prvnímu dni účet. období	Stav k posled. dni účet. období
				1	2
A. Dlouhodobý majetek celkem			001		
A.I. I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem			002		
	1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje (012)	003		
	2.	Software (013)	004		
	3.	Ocenitelná práva (014)	005		
	4.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek (018)	006		
	5.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek (019)	007		
	6.	Nedokončený dlouhodobý nehmotného majetku (041)	008		
	7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek (051)	009		
A.II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem			010		
	1.	Pozemky (031)	011		
	2.	Umělecká díla a předměty (032)	012		
	3.	Stavby (021)	013		
	4.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí (022)	014		
	5.	Pěstitelské celky trvalých porostů (025)	015		
	6.	Základní stádo a tažná zvířata (026)	016		
	7.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek (028)	017		
	8.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek (029)	018		
	9.	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku (042)	019		
	10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek (052)	020		
A.III. Dlouhodobý finanční majetek celkem			021		
	1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách (061)	022		
	2.	Podíly v osobách s podstatným vlivem (062)	023		
	3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti (063)	024		
	4.	Půjčky organizačním složkám (066)	025		
	5.	Ostatní dlouhodobé půjčky (067)	026		
	6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek (069)	027		
	7.	Pořízení dlouhodobého finančního majetku (043)	028		
A.IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem			029		
	1.	nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje (072)	030		
	2.	softwaru (073)	031		
	3.	ocenitelným právům (074)	032		
	4.	drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku (078)	033		
	5.	ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku (079)	034		
	6.	stavbám (081)	035		
	7.	samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí (082)	036		
	8.	pěstitelským celkům trvalých porostů (085)	037		
	9.	základnímu stádu a tažným zvířatům (086)	038		
	10.	drobnému dlouhodobému hmotnému majetku (088)	039		
	11.	ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku (089)	040		

B. Krátkodobý majetek celkem			041	290	110
B.I. Zásoby celkem			042		
1.	Materiál na skladě	(112)	043		
2.	Materiál na cestě	(119)	044		
3.	Nedokončená výroba	(121)	045		
4.	Polotovary vlastní výroby	(122)	046		
5.	Výrobky	(123)	047		
6.	Zvířata	(124)	048		
7.	Zboží na skladě a v prodejnách	(132)	049		
8.	Zboží na cestě	(139)	050		
9.	Poskytnuté zálohy na zásoby	(314)	051		
B.II. Pohledávky celkem			052	24	38
1.	Odběratelé	(311)	053	19	38
2.	Směnky k inkasu	(312)	054		
3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	(313)	055		
4.	Poskytnuté provozní zálohy	(314)	056	6	
5.	Ostatní pohledávky	(315)	057		
6.	Pohledávky za zaměstnanci	(335)	058		
7.	Pohledávky za instit. soc. zabezp. a zdrav. poj.	(336)	059		
8.	Daň z příjmu	(341)	060		
9.	Ostatní přímé daně	(342)	061		
10.	Daň z přidané hodnoty	(343)	062		
11.	Ostatní daně a poplatky	(345)	063		
12.	Nároky na dotace a ost. zúčt. se státním rozpočtem	(346)	064		
13.	Nároky na dotace a ost. zúčt. s rozp. orgánů územ. sam. celků	(348)	065		
14.	Pohledávky za účastníky sdružení	(358)	066		
15.	Pohledávky z pevných termínových operací	(373)	067		
16.	Pohledávky z emitovaných dluhopisů	(375)	068		
17.	Jiné pohledávky	(378)	069		
18.	Dohadné účty aktivní	(388)	070		
19.	Opravná položka k pohledávkám	(391)	071		
B.III. Krátkodobý finanční majetek celkem			072	266	72
1.	Pokladna	(211)	073	243	27
2.	Ceniny	(213)	074		
3.	Bankovní účty	(221)	075	22	45
4.	Majetkové cenné papíry	(251)	076		
5.	Dlužné cenné papíry	(253)	077		
6.	Ostatní cenné papíry	(256)	078		
7.	Pořízení krátkodobého finančního majetku	(259)	079		
8.	Peníze na cestě	(261)	080		
B.IV. Jiná aktiva celkem			081		
1.	Náklady příštích období	(381)	082		
2.	Příjmy příštích období	(385)	083		
3.	Kursově rozdíly aktivní	(386)	084		
AKTIVA CELKEM ř. 1 + 41			085	290	110

PASIVA		řádek b	Stav k prvnímu dni účet. období	Stav k posled. dni účet. období
			3	4
A. Vlastní zdroje celkem		086	105	46
A.I. Jmění celkem		087	160	160
	1. Vlastní jmění (901)	088	160	160
	2. Fondy (911)	089		
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (921)	090		
A.II. Výsledek hospodaření celkem		091	-55	- 114
1. Účet hospodářského výsledku		092	22	-59
	2. Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení (931)	093		
	3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let (932)	094	-77	-55
B. Cizí zdroje		095	185	64
B.I. Rezervy celkem		096		
	1. Rezervy (941)	097		
B.II. Dlouhodobé závazky celkem		098	6	
	1. Dlouhodobé bankovní úvěry (951)	099		
	2. Emitované dluhopisy (953)	100		
	3. Závazky z pronájmu (954)	101		
	4. Dlouhodobé přijaté zálohy (955)	102		
	5. Dlouhodobé směnky k úhradě (958)	103		
	6. Dohadné účty pasivní (389)	104	6	
	7. Ostatní dlouhodobé závazky (959)	105		
B.III. Krátkodobé závazky celkem		106	39	64
	1. Dodavatelé (321)	107	38	29
	2. Směnky k úhradě (322)	108		
	3. Přijaté zálohy (324)	109		
	4. Ostatní závazky (325)	110	1	35
	5. Zaměstnanci (331)	111		
	6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům (333)	112		
	7. Závazky k inst. soc. zabezpečení a zdrav. poj. (336)	113		
	8. Daň z příjmu (341)	114		
	9. Ostatní přímé daně (342)	115		
	10. Daň z přidané hodnoty (343)	116		
	11. Ostatní daně a poplatky (345)	117		
	12. Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu (346)	118		
	13. Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územ. samosp. celků (348)	119		
	14. Závazky z upsaných nesplacených cenných pap. a vkladů (367)	120		
	15. Závazky k účastníkům sdružení (368)	121		
	16. Závazky z pevných termínových operací (373)	122		
	17. Jiné závazky (379)	123		
	18. Krátkodobé bankovní úvěry (231)	124		
	19. Eskontní úvěry (232)	125		
	20. Emitované krátkodobé dluhopisy (241)	126		
	21. Vlastní dluhopisy (255)	127		
	22. Dohadné účty pasivní (389)	128		
	23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci (249)	129		
B.IV. Jiná pasiva celkem		130	140	
	1. Výdaje příštích období (383)	131	40	
	2. Výnosy příštích období (384)	132	100	
	3. Kursové rozdíly pasivní (387)	133		
PASIVA CELKEM (ř.86+95)		134	290	110

Odesláno dne:	Razítko:	Podpis odpovědné osoby:	Podpis osoby odpovědné za sestavení:	Okamžik sestavení:
---------------	----------	-------------------------	--------------------------------------	--------------------